teknik güç

İNŞAAT MÜHENDİSLERİ ODASI İSTANBUL ŞUBESİNİN YAYIN ORGANIDIR

YIL : 1 SAYI : 3

1 - TEMMUZ - 1972

Yan ödemeler teknik eleman sorununa çözüm getirmiyor

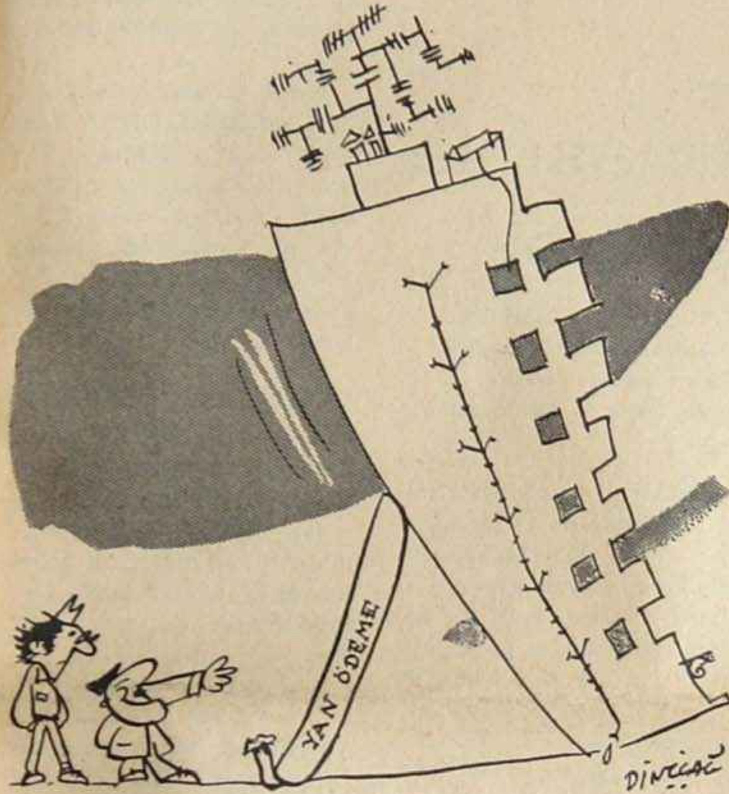
Teknik personelin personel kanunu kapsamına alınmasında ve yan ödemelerin dejenere edilmesinde başlıca sorumlu, bünyesinde yatırımcı bakanlıkların temsilcilerinin bulunmadığı, Devlet Personel Dairesi değiştirilmelidir

«Ödeniyor, ödenecek» vaadleri arasında bir türlü gerçekleştirilemiyen yan ödemelerle ilgili en son gelişmeler, yan ödemelerden bir şeyler bekleyen teknik elemanlarımızın bütün ümitlerini kıracak bir şekle bürünmüştür. Sanayi ve Teknoloji Bakanının «bir hafta içinde gerçekleştirilecek» şeklindeki en son vaadi doğru çıksa ve gazetemiz elinize geçmeden yan ödemelerin verileceğini hayal etsek dahi, teknik elemanların sorunu çözümlenmiş olmıyacaktır. Çünkü gazetemiz yayına geçmeden önce gelen en son haberlere göre, teknik elemanların geçim sorununu çözümlemeyecek yan ödemelerle ilgili kararname tasarısında yeniden değişiklik yapılmış, ödenecek miktarlarda % 25 oranında bir indirim daha yapılmıştır. Kısacası yan ödemeler gerçekleşse de, gerçekleşmese de teknik elemanın geçim sorunu yine sahipsiz ve ortadadır.

Yan ödemelerdeki kısıtlamalar bütçeye yük oluyor gerekçesi ile özellikle Maliye Bakanlığı ve Devlet Personel Dairesinden gelmektedir. Başlangıçta teknik elemanlar, sağlık personeli ve öğretmenler için düşünülen yan ödemeler kapsamı genişletilmiş, örneğin ordu mensupları da bu kapsam içine sokulmuştur.

Yine Devlet Personel Dairesinin hazırladığı bir Personel Kanunu vardır. Tek-

(Devamı Sayfa 7 de)

Baktım Bina Gidiyor Vurdum Bir yan ödeme

"Teknik eleman sorunu öncelikle çözümlenmeli"

Cahit Karakaş

Erim Hükümeti Bayındırlık Bakanı A. P. Milletvekilili Dr. Mühendis Cahit Karakaş teknik eleman sorunu ve yan ödemeler konusunda yaptığı açıklamada, «Kalkınmış ve kalkınmakta olan ülkelerde teknik eleman sorunu baş sorundur» demiştir.

Karakaş devamla teknik eleman sorununun doğuşundan bu yana gelişmeleri özetlemiştir;

SORUNUN ÖNEMİ

Teknik eleman sorunu iktisaden kalkınmış ve kalkınmakta olan bütün memleketlerin baş sorunudur. Memleketimizde, plana ve programa giren tesislere bütçelerden para ayırabilmek kadar ve belki de ondan daha önemlisi ayrılabilen bu paraların tek kuruşuna kadar en iyi şekilde değerlendirilebilmesidir. Bu nasıl ve kim tarafından yapılacak? İşte burada teknik eleman ihtiyacı ortaya çıkmakta.

1950 yılından beri, Türkiye'nin alt yapı hizmetlerine daha çok kaynak ayırması ile başlıyan ihtiyaç 1960'lara kadar çıkarılan yevmiye kararnameleriyle teknik elemanı teşvik edici ve işlerinde tutucu bir rol oynadı, fakat 1960'lardan sonra, artan hayat pahalılığına ayak uyduracak bir seviyeye gelemiyen teknik elemanlar, huzursuzluğa itildiler. Bilhassa, yeni personel kanunu ile teknik elemanların daha önce aldıkları zamların da kalkması sonucu durumları çok defa yanlarında çalışan işçilerin de altına düştü.

Teknik elemanlara yan ödeme verilmesi konusu zorunluluğu böylece ortaya çıktı.

PERSONEL DAİRESİ ÖNEMSEMİYOR

Kararname esasları çeşitli defalar Bakanlar Kurulunda tartışıldı. Fakat, bütün ısrar ve ikazlara rağ-

(Devamı Sayfa 7 de)

MESLEĞİMİZİ İLGİLENDİREN KANUN VE YÖNETMELİKLER

Üyelerimize hizmet amacı ile, Anayasamızın ilgili maddesinden başlıyarak, inşaat mühendisliğini ilgilendiren bütün kanun ve yönetmelikleri yayınlamak amacındayız. Bu sayımızda ilgili Anayasa hükmü ile 6235 - 7303 sayılı T. M. M. O. B. Kanununu, 3458 sayılı kanun ve Odalar Birliği yönetmenliğinin bir bölümünü veriyoruz. İnşaat mühendisliği ile ilgili kanun ve yönetmenlikleri, saklamanızı kolaylaştırmak amacı ile, gazetemizden ayrı bir bölüm ve sayfalandırma biçimi içinde vereceğiz.

Milli proje bürolarımızı birleştirecek organizasyonla ilgili anketimize katılın

Milli Proje Bürolarımızı bir araya toplıyacak organizasyon için temaslarımız çok ilgi çekici bir şekilde gelişmektedir. Şube başkanımız İzzettin Silier gelişmelerle ilgili olarak, «Gelecek sayılarımızda mühendisliğimizi sevindirecek haberler vereceğimizi ümid ediyoruz» demiştir.

Bu arada bütün meslekdaşlarımız ve konu ile ilgilenen kişiler arasında bir anket tertiplemiş bulunuyoruz. Ankete iştirak etmek isteyenlerin temmuz ayı sonundan önce cevaplarını İnşaat Mühendisleri Odası İstanbul Şubesine postalamış olmaları gerekmektedir.

Ayrıca proje bürolarımızın ve proje işlerinde tecrübe kazanmış üyelerimizin envanterini çıkarmak ihtiyacını duyduk. Odamızda mevcut bilgiler yapmak istediğimiz organizasyon için kararlar vermekte yetersiz olmaktadır. Bu nedenle bütün proje bürolarını en kısa sürede bize en az aşağıdaki bilgileri göndermeye davet ediyoruz. (Ek bilgiler bizi ayrıca memnun edecektir):

1. Büronuzun ismi - adresi
2. Büronuzun yönetici ve ortaklarının isimleri
3. Büronuzun geçmişte yaptığı ve halen yapmakta olduğu işlerden her birinin a) ismi, b) Proje bedeli, c) İşin bütününün takribi gerçekleşme bedeli ve projenin ilgili olduğu kısmın bedeli, d) konusu ve özellikleri, e) Projenin yapılma süresi ve teslim tarihi, f) Özellikle çalışması geçen mühendislerin isimleri.
4. Halen çalıştırdığınız mühendislerin hazırlanmasında çalıştıkları projeler hakkında aynı bilgiler...

Proje büroları dışında, proje işlerinde tecrübeli meslekdaşlarımızın da gerek resmi kesimde, gerek özel kesimde çalışırken ve

(Devamı Sayfa 7 de)

SOSYAL SİGORTALAR KURUMU İNŞAAT İŞÇİLERİMİZİ ve İNŞAAT İŞVERENİNİ SÖMÜRMEKTEDİR

İzzettin Silier

Sosyal Sigortalar Kurumunun ödeme dengesinin bozuk oluşu, problem çözümsüz hale geldikten sonra, açıklandı. Bugünlerde pek çok çevreler, konuya çözüm getirmeyen, havada tekliflerle meşguller. Meselelerimizin böyle çığrından çıkarılması, yanlız bu konuda değildir; Emekli Sandığımız ve nihayet daha uygulaması başlamayan Bağ - Kur için yarın aynı durumun doğacağı şimdiden belli..

Aslında sosyal güvenlik konusunun bir çıkmaz haline dönüşmemesi için her adımın çok dikkatli atılması gerekir. Bu konuda bizden çok daha önce girişimlerde bulunan yabancı memleketlerdeki kurumların dahi ödeme dengeleri çok iç açıcı değil. Örneğin Alman Sosyal Güvenlik teşkilatı yarı iflas halinde iken son on sene içinde yabancı işçilerin ödediği primlerle kurtulmuştur. Çünkü yabancı işçiler (Özellikle Türkler) ödedikleri primlerin sağlandıkları ile pek ilgilenmemekte, eline geçen net parayı düşünmekte, hastalanınca memleketine koşmakta, emekliliği ise hayal bile etmemektedir. Bu bir bakıma yabancı işçinin, yerli işçi için sömürülmesi olayıdır.

Memleketimizde olay başka türlü yürümektedir: Bizim Sosyal Sigortalar Kurumunun sömürdüğü işçi gurubu, inşaat işçileri, haraca bağlanan kişiler ise inşaat işverenleridir. Bunlar olmasa, Kurumun yaşama dengesi, çoktan ortadan kalkmış olacaktır. Tıpkı yabancı işçiler gibi, memleketimizde inşaat işçileri. İçinde bulundukları sosyal ve ekonomik şartlar dolayısıyla Sosyal Sigortaarın kendisine sağladığı güvenlik olanaklarıyla ilgilenmemektedir. Yüzde onbir nisbetinde prim ödenen yaşlılık sigortası, geçici süreler içim köyden ayrılan inşaat işçisine henüz fantazi gibi görünmektedir. Sosyal Sigortalar Kurumumuz öylesine bir bürokrasi içine sokulmuştur ve hastahanelerde işçilerimize öylesine kötü davranılmaktadır ki, inşaat işçisi, hastalanınca, ölmeden önce köyüne dönmenin telaşına girmektedir.

İşin bir de inşaat işverenleri ile ilgili yönü vardır. İnşaat müteahhitlerimizin de örgütlenmemiş oluşu yüzünden Sosyal Sigortalar Kurumu adım adım öylesine kanunsuz bir mekanizma yaratmıştır ki her inşaat yeri Kurumun «ölçümleme»sine tabi bulunmaktadır. Yani inşaatçı ne kadar gerçeğe uygun prim öderse ödesin,

(Devamı Sayfa 7 de)

BİR GÖRÜŞ

2490 Sayılı kanuna haksız hücumlar

Yunus Akdeniz

2490 sayılı kanundan müşteki olan bir kısım çevreler, «Kanun maddelerine göre işi en iyi yapacak olana değil de en çok tenzilât yapana vermek mecburiyetinde kalındığını, bunun sonucu işi yeteneksiz firmaların alabildiğini, iş yapabilecek firmaların kaliteli iş yapmalarından dolayı fazla tenzilât yapamadıklarını, halbuki kanunda yapılacak değişiklikle, İdarelerin en çok tenzilât yapan yerine dilediğine işi verebilme imkânlarının sağlanmasının daha uygun olacağını» arz etmektedirler.

Gerçekten 2490 sayılı kanunun 36. ve 37. maddeleri en uygun bedeli verene işin verileceğini âmirdir. Fakat kanunun 32. maddesi, ihaleye iştirak edeceklere, İdarelerin istedikleri bazı belgeleri de teklif mektuplarına bağlamaları mecburiyetini koymuştur.

İdarelerin, işin önemine göre, istemek zorunda oldukları belgelerden bir tanesi de «İnşaat, Tesisat ve Onarım İşleri İhalelerine İştirak Yönetmeliği» gereğince alınması gerekli müteahhitlik karnesi veya yeterlik belgesidir.

Müteahhit firmaların elinde bu karne veya belge olmadığı müddetçe, işe iştirak edemeyeceklerine göre, İdare işi yapabilecek firmaları peşinen seçmiş olmakta, durumu iyi görülmeyen firmalara karne veya belge verilmemek suretiyle işe iştirak etmelerine müsaade edilmemektedir.

2490 sayılı kanunun var olduğu söylenen aksaklığından biri de, «İşin istenildiği anda ihale edilememesi veya gerekli malzemelerin zamanında alınamaması» hususudur. 2490 sayılı kanun'a göre ihaleye çıkarılacak işin ilânı, mukavele yapma müddeti v.s. gibi sebeplerle işe düşünüldüğü andan en az 50 gün sonra başlanabilmektedir. İhtisas sahibi olması gereken İdare yetkililerinin ileride yapılacak işleri bugünden düşünerek hareket etmeleri halinde böyle bir gecikmenin de mevzubahis olamayacağı görülür.

2490 sayılı kanunun «Emanet Usulü» ne göre âcil işlerin taşeron eliyle, zaman kaybedilmeden, yaptırılması mümkün olmasına rağmen, öyle işler öyle taşeronlara verilebilmektedir ki, ne işin âcil olup olmadığı ve ne de taşeronun liyakatli bulunup bulunmadığının gerçekçi olarak tesbit edildiği kanaati, gerek çevrede gerekse taşeronlar arasında, hasıl olamamakta, âcil olmayan işlere âcil dendiği, liyakatli olmayan taşeronların liyakatli kabul edildiği yaygın bir kanaat olarak yerleşmektedir.

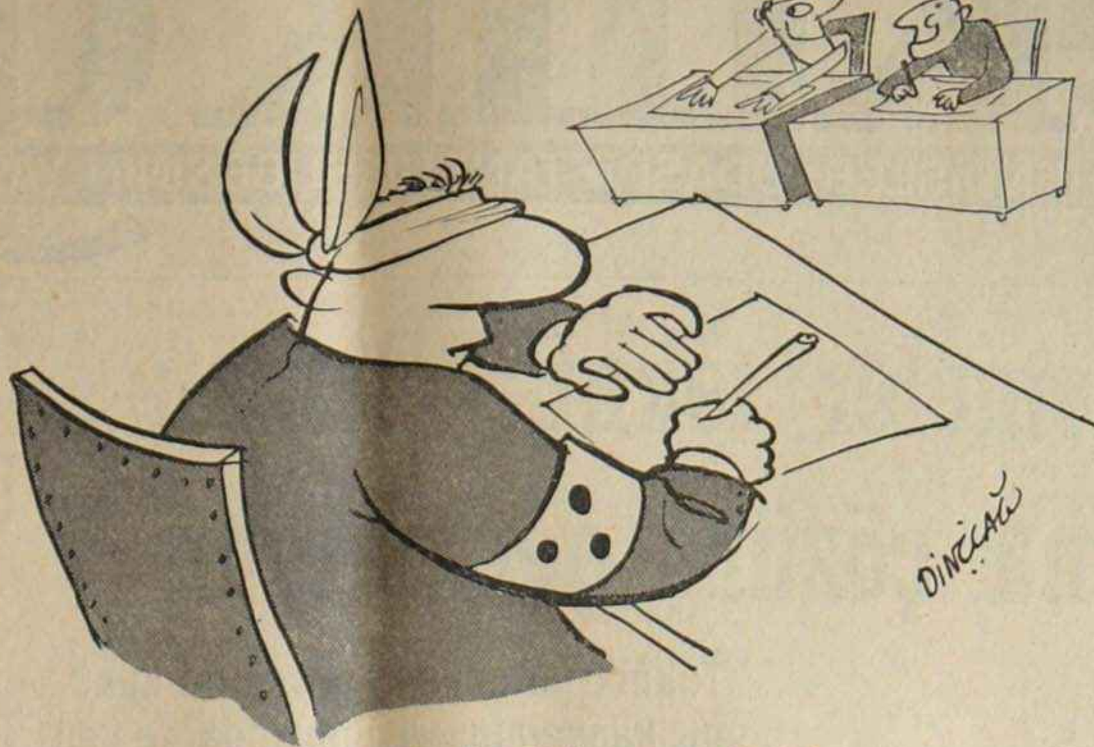
2.6.1934 tarihinde kabul edilen 2490 sayılı kanunun bazı maddelerinin günün şartlarına uygun olarak değiştirilmesinin uygun olacağı tabiidir. Ancak değiştirilmesi gerekli maddelerin tesbiti önemlidir. Değişikliğe uğraması gerekli görünen maddelerden bir tanesi 46. maddenin (A) fıkrasıdır. Bu fıkraya göre ilân edilmeksizin pazarlıkla alımlar illerde 500 TL. ile sınırlandırılmıştır. 24 Nisan 1946 da yapılan bir değişiklikle bu miktar 1500 TL. na çıkartılmıştır. 1946 senesindenberi değiştirilmeyen bu rakamın bir miktar yükseltilmesi icabeder.

Değişikliğe uğraması uygun olacak diğer bir madde 19. maddedir. Bu maddenin 4. paragrafında aynen; «Müteahhitle uyuşulamazsa veya ilâve edilecek kısmın temel işlerinden başka yerlerde olup bedeli % 20 yi geçerse esas mukavele fesih ve yeniden bütün iş için eksiltme işi yapılır ve başka bir müteahhide ihale edilirse muvafakati halinde eski müteahhidin o işe yarayan eşya ve levazımı hakikî bedelleriyle yeni müteahhide devrettirilir ve eski müteahhide fesih sebebiyle zararı varsa ihale bedelinin %5 ine kadar tazminat verilebilir.» denmektedir.

19. madde gereğince, değişik iş kalemlerinden meydana gelen bir işin, kârlı kalemlerinin yapılmasından sonra, müteahhit firmanın arzusu üzerine bir keşif tanzim edilerek «İş % 20 nin dışına çıkmaktadır.» gerekçesiyle, % 5 e kadar tazminat da vermek suretiyle, iş İdarece tasfiye edilebilmektedir. Böylece, işin kat'i kabulüne kadar beklemesi gereken müteahhit firmanın kat'i teminatı da iade edilmektedir.

Günün şartlarına uygun olarak 2490 sayılı kanunun bazı maddelerinin değiştirilmesi çalışmalarının yapıldığı bu günlerde, İdarelere hulûl edebilen müteahhit firmaların kayırıldığı iddialarının yapılmasına imkân vermiyecek şekilde, ilgili maddelerin düzeltilmesiyle kanun mükemmel hale getirilmiş olacaktır.

40 lira olan işçi gündeliği 1972 Birim Fiatlarında gene 26 TL. Alınmış?..

Ooo!... Bizimki yine Rayiç yapmaya başladı.

TÜM KUR'un kurulması ile ilgili çalışmalar ilerliyor

Türkiye Mühendislik Kurumu «TÜMKUR»un kurulması ile ilgili çalışmalar ilerlemektedir. Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığınca hazırlanan kanun tasarısı ile ilgili olarak, İstanbul Ticaret Odası ilgili meslek odalarının görüşlerini toplamaktadır.

Türkiye Mühendislik Kurumu Kanun Tasarısının amaç ve kapsam bölümünde Türkiye'nin mühendislik sorunu aşağıdaki biçimde özetlenmektedir:

«Toplumların daha yüksek bir yaşama düzeyine çıkma yolunda giriştikleri kalkınma çabalarının başarıya ulaşması, büyük ölçüde yüaratıcı bir faaliyet olarak tanımlanan mühendislik hizmethlerinin nicelik ve niteliğine bağlı bulunmaktadır. Ancak, kendi öz mühendislik teknolojisini yaratarak sürekli bir gelişme ve dinamizim içinde tutma olanağını bulamıyan bir toplumun bu hizmetleri ülkesi dışından sağlaması yoluyla amacına ulaşması beklenemez. Bu gerçeğin anlaşılmış olması nedeni iledir ki çağımız toplumlarının hemen tümü kendi mühendislik gücünü yaratmak için olağan üstü çabalar sarfetmekte ve bu yolda büyük fedakârlıklar göze almaktadır.

Mühendislik hizmetlerinin halen memleketimizdeki görünümünün, bugüne kadar ortaya konan bütün çabalara rağmen pek te iç açıcı olmadığı, bulunabilme miz mümkün olan bir düzeyi çok gerilerden izlediğimizi üzülerek ifade etmek zorundayız. Bu durum toplumca geçmişte kabullendiğimiz ve halen uygulamaya devam edegeldiğimiz mühendislik hizmetleri alanını geliştirme model ve metodumuzun geçerli veya en azından yeterli olmadığını ortaya koymaktadır.

Yabancı ortaklıklar

Kamu kuruluşlarından pek çoğu mühendislik hizmetlerini kendi öz olanaklarıyla görme yerine, yerli ve yabancı müşavir mühendislik firmalarına vermek suretiyle, sorunu kolay yoldan çözümleme yoluna gitmişlerdir. Ancak bu tutum, esasen yeterli bir seviyeye çıkarılamamış bulunan mühendislik hizmetlerinin niteliklerinin daha da düşmesine sebep olmuş ve neticede yetersiz projeler nedeniyle ulusal ekonomiye büyük zararlar verilmiştir.

Son yıllarda Devlet Planlama Teşkilatı, yukarıda yer alan açıklamalardan hareket ederek mühendislik hizmetlerinin niteliğini yükseltmek düşüncesiyle bazı kamu kuruluşlarının ortak oldukları ve yabancı firmaların da katılmasıyla kurulan ticari ortaklıkları destekleme yoluna gitmiş ve bundan başka belli bir kamu kuruluşunun görev alanı dışında kalan hizmetler için de yerli ve yabancı mühendislik firmalarına veya özel şahıslara doğrudan doğruya etüt ve proje yaptırmaya yönelmiş ise de, bu

(Devamı Sayfa 7. de)

Bağ-Kur Ekimde yürürlüğe girecek

Bağımsız çalışanları sigorta kapsamına almayı amaçlıyan Bağ-Kur, 7/4532 sayılı kararname gereğince, 1 ekim tarihinden itibaren prim toplamaya ve sigorta yardımına başlıyacaktır.

Bağ-Kur uygulamasına bütün yurtta birden geçilmesini öngören kararname, Bakanlar Kurulu tarafından 12 haziran tarihinde kabul edilerek, 24 haziran tarihli Resmi Gazetede yayınlanması ile kesinlik kazanmıştır.

Kendi adına çalışan esnaf, sanatkâr, tüccar, doktor, eczacı, mühendis, mimar gibi 2 milyon civarındaki serbest meslek mensubunu kapsamına alacağı bildirilen Bağ - Kur'a üye kaydının ne şekilde olacağı henüz açıklanmamıştır.

ÜYELERİMİZE DUYURU

1 — BAĞ - KUR Kanunun uygulanması 1 Ekim 1972 ye ertelenmiştir.

2 — BAĞ - KUR kapsamına girdiğinizi Oda Merkezimize ya da bağlı bulunduğunuz Şubelere en geç 30 Temmuz 1972 gününe kadar bildiriniz.

3 — BAĞ - KUR'a ne yolda baş vuracağınız ve bununla ilgili FORM lar ayrıca bildirlecektir.

Saygılarımızla,

YÖNETİM KURULU

teknik güç 'ten Mektup

Gazetemizin üyelerimiz tarafından karşılanış şekli bizim için çok sevindirici.. Karşılaştığımız her üye bizi tebrik ediyor ve gazetenin gelişmesi için fikirlerini belirtiyor. Üyelerimiz umduğumuzdan daha kısa bir süre içinde gazetelerine sahip çıktılar. Daha ikinci sayımız yayınlanmadan haber, fotoğraf, karikatür ve özellikle makaleler gelmeye başladı. Öncelikle şunu belirtelim ki; bize gönderilenlerin tümünü, zaman kaybetmeden değerlendirmek arzusundayız ve gerek gayreti göstereceğiz. Odamız yönetiminde çalışan küçük bir gurubun yazıları ile yetinmek niyetinde değiliz. Bizi mektupları ile destekleyen ve yazı gönderen üyelerimize şükranlarımızı sunarız...

Gazetemizi amatör davranışlardan kurtarmak mecburiyetindeyiz. Bu nedenle bize gönderilen makale, karikatür ve haberlere bu konuda hazırladığımız yönetmelik esasları içinde bir bedel ödeyeceğiz. Üyelerimizin ücret istemeden de hizmet arzedeceklerini bilmemize rağmen, yayın organımıza süreklilik kazandırmak için bunun şart olduğunu düşünüyoruz.

Teknik Güç için hazırlanan yazıların sayfanın tek tarafına ve ayrık satırla daktilo edilmesini, formül ve grafik gibi klişe yapılması gerekenlerin ise çini mürekeple beyaz kâğıda veya aydıngere yazılmasını özellikle rica ediyoruz. Bu arada makalesini yayınladığımız üyelerimizin birer fotoğrafını ve bazan kısa hayat özetini vermek istiyoruz. Yazılara bunların da eklenmesi bizim için sevindirici olacaktır. Makale türünde yazılmış yazılar, teknik güçlükler düşünülerek iki daktilo sayfasını geçmemelidir. Aksi takdirde daha önce de yaptığımız gibi biz özetlemek zorunda kalacağız.

Geçen sayımızda, gazetemizle birlikte 1972 yılı Rayiç Cetvelini neşrettik. Üyelerimizin çok faydalanacağına inanıyoruz. İnşaat birim fiatlarını ise, İstanbul metropoliteni için Bayındırlık Bakanlığı İmar İşleri 1. Bölge Müdürlüğünce hazırlanmış olduğu halde, İstanbul nakliye ücretleri Belediye Encümenince henüz onaylanmadığından yayınlayamadığımızı duyururuz. Bu sayımızdan itibaren, inşaat mühendisliği ve özellikle Odamızla ilgili kanun, tüzük ve yönetmenlikleri vermeye başlıyoruz. Geçen yıllar içinde bunların yeni baskısı yapılmadığı için Oda yönetiminde bulunan kişilerin dahi elinde mevcudu kalmamıştır. Üyelerimize bu tür yayınları, faydalı bir döküman olarak saklıyabilecekleri şekilde takdim ediyoruz. Şunu haber verelim ki ilerde daha çok memnun olacağınız yayınların hazırlığı içindeyiz...

Saygılarımızla.

METROPOLİTEN ŞEHİR SORUNLARI

Mithat yenen

Mimar Mithat Yenen 1908'de Selanik'te doğdu. Yüksek öğrenimini Almanya'da yaptı. Özellikle İller Bankasının kurulması, Zonguldak Kömür havzasına ait bölge planlarının hazırlanması, 500 kadar şehir ve kasabanın imar planının hazırlanmasında değerli hizmetleri oldu, 1960'da İmar ve İskân Bakanlığı müsteşarlığına atandı, 1966 yılından beri Büyük, İstanbul Nazım Plan Bürosu Başkanıdır.

Belediyeler kanununun 149 - 150. maddeleri gereğince tek elden yürütülen vilâyet ve belediye idare birliğine 1953 senesinde son verilmiştir.

Vilâyet, Belediye ve Köyler kanunlarının ilgili maddelerine göre aralarında birlik kurabilirler. Fakat bu imkân mahalli idarelerin kendi arzularına bırakılırsa gerçekleşmesi zor oluyor.

Bugünkü durumda ise, metropoliten veya büyük şehirlerin plânlama ve uygulama işlerinde belediyelerin yetersiz kaldıkları bir gerçektir. Bu faaliyetlerin mali ve bilimsel hacmi onların hukukî ve yatırım gücünü çok aşmaktadır. Ayrıca yetkilerin çok dağılmış bulunduğu bugünkü metropoliten düzlemde rasyonel bir uygulama sağlanamamaktadır. Bir kamu kuruluşu olarak yeni bir kanunla imar konseyi kurulması gereği ortaya çıkmaktadır. Bu kuruluşun bünyesi içine girmesi gereken ve konulara göre kurulacak olan tam sorumlu müesseselerin hiyerarşideki yerleri de tanımlanmak suretiyle tek bir imar otoritesi meydana gelmelidir.

Böylece metropoliten hudut içinde bulunan mahalli idarelerin müşterek konuları ile, teşkil edilecek kamu idareleri meşgul olacaklar, koordinasyonu teknik konsey sağlayacak, ayrıca konsey tarafından tesbit edilecek 1 ve 5 senelik yatırım programlarının uygulanmasından bölümler sorumlu olacak, yalnız metropoliten alanın plân ilkeleri ile ilişkisi bulunmıyan uygulamalar, mahalli idarelerde bulunacak lokal teknik idarelere bırakılacaktır.

İmar konseyinin bünye harcamaları direkt olarak devlet bütçesinden karşılanacaktır. Birliği ilgilendiren müşterek imar uygulamaları için bir imar fonu teşkil edilecek ve mahalli idarelerin bu fona % katkıları sağlanacaktır.

Metropoliten idare reformunun yani belediyeler birliği ve teknik konsey kurulmasının gerekliliğini ortaya koyan sebepler şunlardır:

1 — İmar kanununun 2., ve Belediye kanununun 15. maddeleri bütün yapılar için ruhsat alınmasının âmir olmasına rağmen, bir çok uygulamada ruhsat alma ihtiyacı duyulmamaktadır.

2 — Mahalli idarelerin uygulama ve kontrol gücü çok zayıftır.

3 — Uygulanması gereken cezalar çok hafiftir.

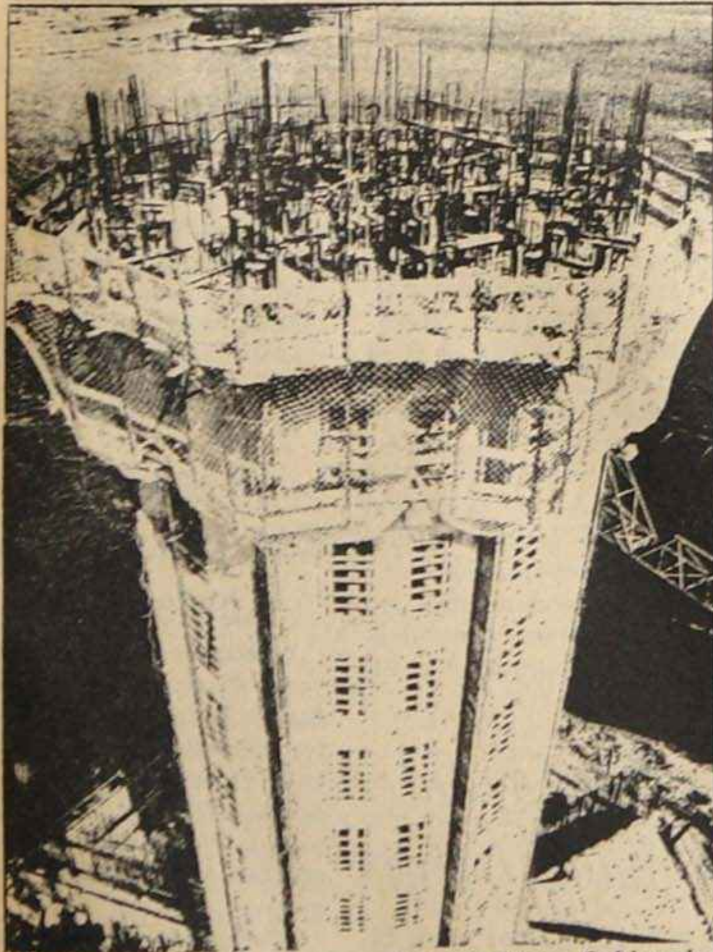
4 — İmar kanununun 47. maddesi mücavir sahalarda da imar kanununun uygulanmasına âmirdir. Fakat beldenin müstakbel inkişafını garanti etmesi gereken bu mücavir sahaları, belediyelerin ve muhtar idarelerin plânlama, uygulama yönünden kontrol gücü hemen hemen yok gibidir.

5 — İmar kanununa aykırı olarak meydana gelen gecekonduların yerleşmeleri plânsız ve yapıları ruhsatsız olmasına rağmen 775 sayılı kanun ile korunmaktadırlar.

6 — Adı geçen her iki kanunda da ruhsatsız yapılar yıktırılır denmesine rağmen genellikle meydana gelen yapılar görevlilerin ihmal, ilgisizlik ve görevlerini yerine getirmemelerinden yıkılmamakta ve bilâhare plânlanarak meşru hale getirilmektedirler.

7 — İmar kanununun 37. maddesinde «İmar plânlarında iskân bölgeleri dışında kalan kısımlarda, belediye meclislerince imar plânı ve raporlarından tayin edilecek miktarlardan küçük ifrazlara izin verilmez» denmiş olmasından bütün ifrazların belediye meclislerinden geçmesi gerekmekte ise de Tapu ve Kadastro idare-

(Devamı Sayfa 7 de)

Federal Almanya'nın kuzeyindeki Schleswig şehrinde bir mimar, denizin üstünde bir apartman yapmaya başlamıştır. Apartman 85 metre yüksekliğinde olup, deniz kıyısından 50 metre içerde, suyun üstüne oturulmuştur. 29 katlı yapıda 245 daire vardır ve apartmanı karaya bir köprü bağlamaktadır. Yakında tamamlanacak olan bina, ilerde yapılacak su üstü mahallesinin merkezi teşkil etmektedir. Fotoğrafta yapılan bina görülmektedir.

MÜNİH'TE KARTON EVLER DENENİYOR

İnşaat mühendisliği açısından da ilginç bir konu haline gelen 1972 Münih Olimpiyatları sırasında 90 karton ev de kullanılacaktır. Münih ve Kiel şehirlerinde çayhane, giyinme veya dinlenme yerleri, banyo ve tuvalet olarak kullanılacak evlerin duvarları özel bir oluklu kartondan yapılmış, kartonun her iki yüzü plastik bir maddeyle kaplanmıştır. Evin özel plastik sıhhi tesisleri de dahil olmak üzere bütün malzemesi bir fabrikada hazırlanmakta, küçük ev, hazır bir temel üzerine iki saat için de kurulmaktadır. Metrekaresi 38-500 D. Mark'a malolan bu ucuz evlerden ilerde tatil evleri, öğrenci köyleri ve çocuk yuvaları için faydalanmak mümkün olacaktır.

DÜNYADAN HABERLER...

SAATTE 286 km GİDEN SÜPER EKSPRES

Japonya'da saatte 210 kilometre sürat yapabilen trenlerin çalıştığı süper ekslik yeni bir bölümü daha hizmete açılmıştır. Shin — Osaka ve Okayama arasındaki bir deneme seferinde ise, süperekspres tren saatte 286 kilometrelik azami sürat kaydetmiştir.

7 yıldır işletilmekte olan Tokyo - Shin - Osaka süperekspres hattının yeni ya pılan 161 kilometrelik bir bölüm ile Okayama'ya bağlanması üzerine, Tokyo ile Okayama arasındaki 676 kilometrelik mesafe sadece 4 saat 10 dakikada alınabilmektedir.

Yeni bölümde yapılacak tren seferi batı Japonya ekonomik bölgesini Pasifik sahili ekonomik bölgesi mer kezi olan Tokaido Megalopolis'ine bağlamakta, bunun sonucu olarak da batı Japonya ekonomisi geniş ölçüde teşvik görmektedir.

Aynı hattın Okayama'yı Hakata'ya bağlayan 410 ki lometrelik bölümünün 1975 yılında açılması beklenmek tedir. İnşası halen devam eden bu bölümün tamamlanması ile, Tokyo'dan Hakata'ya sadece 6 saat 40 daki ka içinde gitmek mümkün olacaktır.

İngiltere'de iki kişiden biri ev sahibi

İngilterede yapılan son istatistiklere göre, her iki ki şiden biri ev sahibi durumundadır.

İstatistiklerde belirtilenlere göre halen İngilterede 19.4 milyon mesken bulunmaktadır ve bunların yarısı ev sahipleri tarafından işgal edilmektedir. Kiracıların %30'u belediye evlerinde, kalanlarda özel şahısların meskenlerinde oturmaktadırlar. 1914 yılında ise 10 İngilizin 9'u özel şahısların kiracısı durumunda idi.

Japonya'da Bisiklet için ayrı yollar yapılıyor

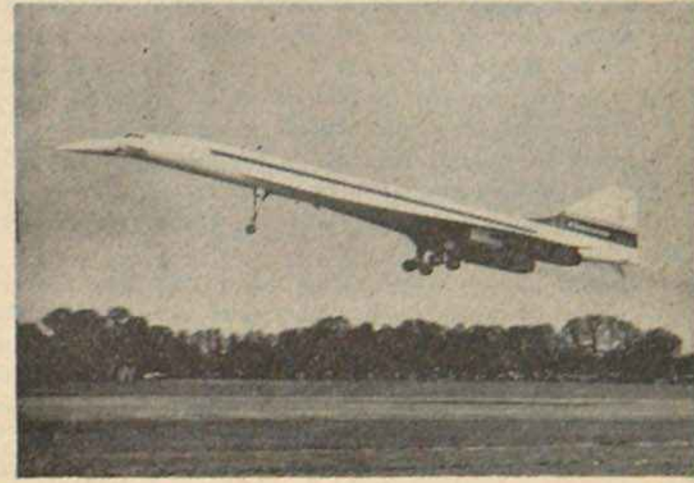
Japonya'da bisiklete binen nufusun 5 milyon civarında (her üçbuçuk Japondan biri) olduğu tesbit edilen yetkililer, ülke çapında, 25 bin kilometrelik bir uzun mesafeli (şehirlerarası) bisiklet yolları şebekesinin yapımına başlamışlar dır.

Trafik güvenliğini arttırmak amacı ile, şehirsel bölgelerde özel bisiklet yolları yapımının bir zorunluluk haline geldiği görüşünde olan Japon Bayındırlık Bakanlığı Bisiklet Yollarını Geliştirme Kanununun çıkmasını sağlamıştır. Japonya'da halen bisiklet yollarının toplam uzunluğu 1420 km. dir.

Yeni meşgale

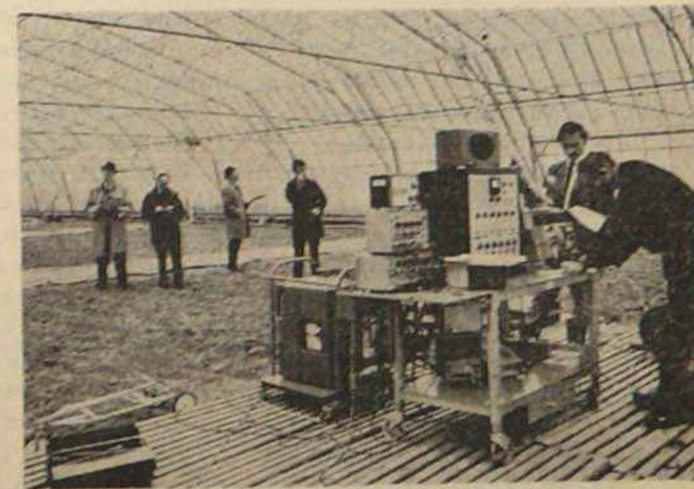
Halka bisiklet yoluyla ye ni bir meşgale sahası temin etmek ve tabiatın güzelliğini doğrudan doğruya hissetmelerini sağlamak amacını da taşıyan bisiklet yolları projesinin Pasifik kıyısı ile ilgili bölümünde çalışmalar başlamıştır. İki metre ya da biraz daha geniş likteki basitçe dönenen yol; mevcut yollar, nehir bölgeleri, med - cezire kar şı yapılan bentler, tarım ve orman yolları ve kullanılmakta olan demiryolu hatlarından yararlanılarak yapılmaktadır. Pasifik kıyısının yapımından sonra, Kansai bölgesindeki tarihi yerleri çevreliyecek bisiklet yolu projesini, Biwa gölünü çevreleyecek bir diğer proje izleyecektir.

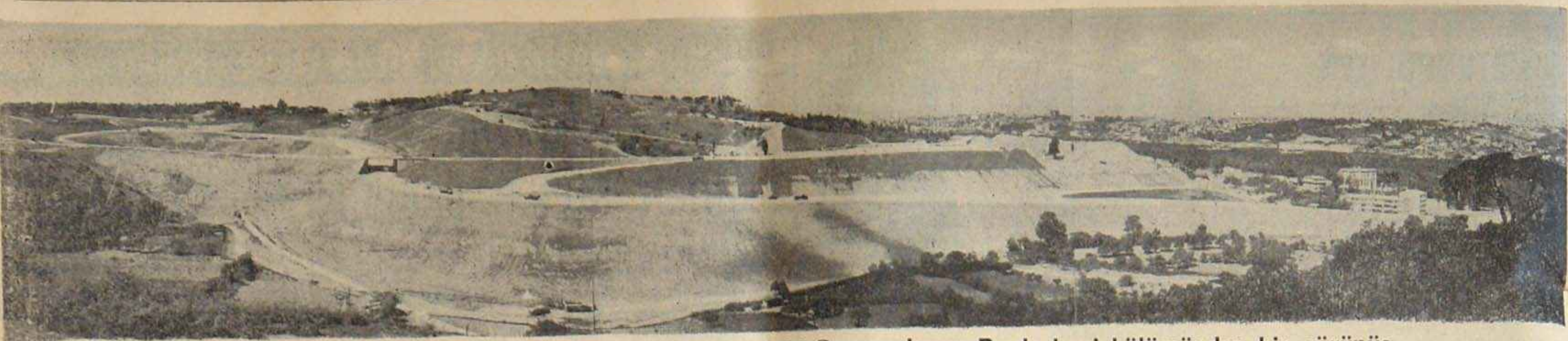
Bilginlere göre:

Concorde'ler havayı kirletmeyecek

Bir Fransız - İngiliz ortak yapımı olan süpersonik dev yolcu uçağı Concorde, 1974 yılında, servise girdiği zamanğ, 7ondra - Tokyo arası 7 saatte alınacaktır. 13 milyon değerindeki bir Concorde 24 saat içersinde Londra'dan Buenos Aires'e gidip dönecek ve ikinci yolculuğuna hazırlanabilecektir. Concorde'nin atmosferin kirlenmesine sebep olacağı yolundaki idialara cevap veren bilginler, Corcorde gibi uçakların hava kirlenmesindeki rollerinin çok az olduğunu savunmaktadırlar. Özel cihazlarla zararın meydana gelmeden anlaşılacağını ve Concorde'da buna göre değişiklik yapılabileceğini savunan bilgiler, gökyüzünün kalın bulutlarla kaplanması, kirlerinin çayırları mahvetmesi gibi iddiaları gülünç olarak nitelemektedirler. Concorde ile ilgili görüşler ister olumlu ister olumsuz söylentiler halinde devam ededursun İngiliz - Fransız ortak yapımı dev uçağın deneme uçuşları başarı ile devam ediyor.. (üstte) Bir yandan da Concorde uçağının ses duvarını geçerken çıkaracağı infilâk ve bunun cam üzerindeki tesirleri deneniyor. İnfilakın aynısını taklit eden cihazlar limonluk içinde çalıştırılmaktadır. Amaç limonluk camlarının kırılmamasını sağlamak. (altta)

Ekspres yol alarak kullanılması planlanan, halen inşa halindeki Çevreyolunun Beylerbeyi bölümünden bir görünüş

Erişme Kontrollu Karayolları Kanunu yürürlüğe girdi

Şehirlerarası ekspres yolların işleyişini düzenleyen, «Erişme Kontrollu Karayolları Kanunu» Karayollarından izin alınmaksızın, söz konusu yollar üzerinde herhangibir toprak hareketi veya inşaat yapılmasını yasaklamıştır. 11 haziran tarihli Resmi Gazetede yayınlanan kanunun mesleğimizi ilgilendiren önemli maddeleri aşağıda alınmıştır:

«Madde 1 — Erişme kontrollu karayolu, özellikle transit trafiğe tahsis edilen, belirli yerler ve şartlar dışında giriş ve çıkışın yasaklandığı yaya, hayvan ve motorsuz taşıt ve araçların giremediği ancak izin verilen motorlu taşıtların yararlandığı ve trafiğin özel kontrola tabi tutulduğu karayoludur. Erişme kontrollu karayolu belediye hudutları içinde de olabilir.

Madde 3 — Erişme kontrollu karayollarına bağlantılar Karayolları Genel Müdürlüğünün uygun gördüğü yerlerde ve uygun gördüğü şekillerde yapılır. Erişme kontrollü karayolu çevresinin bu bağlantı noktalarına ulaşımı toplayıcı yolarla veya noktaya ulaşan diğer yollar vasıtasıyla sağlanır. Erişme kontrollu karayoluna bitişik arazi sahipleri, kiracıları veya kullananların bu yola bitişik olmaları veya başka bir sebepten dolayı arzilerinden bitişik karayoluna giriş, çıkış hakları yoktur.

Madde 5 — Erişme kontrollu karayolunun şehir dışı önemli kısımlarında yerleşme düzenlenmesi İmar ve İs-

(Devamı Sayfa 7. de)

İnşaat Mühendisliğinin geçmişi ve geleceği

Ali Vural

Türkiye başta kazı makineleri olmak uzere üretim makinelerini yapabilen bir ülke olmadığından, bizde inşaat mühendisliği uygulaması (parakende ışler dışında) ithâlat ticaretinin bir kolu olmak durumundan kurtulamamaktadır.

Mühendislik maddeye hakim olarak insanın faydalanmasına sunmak san'atı olduğuna göre bizde mâlesef diğer mühendislik kolları gibi, inşaat mühendisliğide görevini tam manasıyle yapamamıştır. Bütün mühendislik kollarının görevini lâyıkı ile yapamadığı şuradan bellidir ki 770 000 Km2. lik arazide 35 milyon insanı beslemekten âciz bulunuyoruz. İnsanın ilk mâddî ihtiyacı karın doyurmak olduğuna göre bütün mühendislik kollarının bu problemle dolaylı veya dolaysız ilgisi olduğundan, bu probleme eğilip çıkar yol arayıp bulması ve bulduğu yolu uygulamak için azimle fikirlerini savunması gerekirdi.

İnşaat mühendisliği şimdiye kadar Türkiyede milyarları aşan enfrastüktürün uygulayıcısı olmuş, fakat bu enfrastrüktürün daha ucuza mal olması için işe üretim makinelerinin bir kolu olan hafif makineleri endüstrisinin kurulması ile başlamak lâzım geldiği düşüncesini memlekette bir türlü yerleştirememiştir. Her ne kadar makinenin yapımı makine mühendisliğini ilgilendirir ise de ihtiyacın gösterilmesi inşaat mühendisliğinin görevidir. Nasıl ki memlekette jet veya tank yapılması ihtiyacını ait olduğu askerî sınıf lüzüm gösteriyor ve yapımını makine mühendisliği üzerine alıyorsa; alelumum yapı makineleri (başta hâfir makineleri) konusunda da ihtiyacı bizim göstermemız gerekirdi. Biz konuyu aksi yönden ele aldık. İş makineleri fabrikaları yerine, enfrastrüktür yatırımlarına öncelik verdik. Halâ öyle gidiyor.

Bıçak değişikliği ile (İtalyada olduğu gibi) aynı makineler ziraattada kullanılabileceği için ve hâlâ Türkiyede ziraat makinelerinin durumu montajdan ibâret bulunduğundan bu sorumlulukta ziraat mühendisliğinin de payı büyüktür. İş makineleri yerli imâli ihtiyacı, şüphesiz metalürji endüstrisinin kuruluş ve inkişafını sağlıyacaktır. Mühendislik dalları arasında irtibat ve işbirliği şarttır. Nasıl ki enrastrüktür için lüzumlu makineyi talep inşaat mühendisliğinin görevi ise, iş makinesi için lüzumlu metali, metalürji mühendisliğinden talep de makine mühendisliğinin görevidir. İnşaat mühendisliği bugün ithal malı iş makinesi ile enfrastrüktür yapmakta ısrar ettiği için, makine mühendisliği tâmirât ve işletmeciliktten ileri geçememekte; Makine metâl ihtiyacı gösterilmediğinden pek tabiidir ki metalürji pik yahut pirinç işlerinden ileri gidememektedir.

Yirminci yüz yılda dozer, ekskavatör gıbı iş makinelerini imâl eden fabrikaları kuramadan baraj, yol, kanal, köprü... gibi enfrastrüktürü yapmağa kalkan bir ülkenin kalkındığı görülmemiştir. Yer yüzünde böyle bir ülke yoktur. İşte Yunanistan, Mısır, Suriye, Irak, İran, Afganistan, Pakistan, Hindistan, Türkiye yıllardan beri ithâl malı makine ile baraj yaparlar. Fakat bir türlü kalkınamazlar. Artık ithâl malı iş makinesi ile uzun vadede çalışmanın astarı yüzden pahalıya getirdiği gün yüzüne çıkmıştır.

Bizler inşaat mühendisleri olarak enfrastüktürden önce iş makineleri endüstrisine yatırım yapılması fikrini yaymalıyız. Kazma kürek devri geçtiğine göre el eliyle nasıl yılan tutulamazsa, elden satın alınan makineyle bu işleri yürütmeğe kalkarsak yalnız çocuklarımızı değil torunlarımızı bile bu türlü makineleri yapan ülkelere ırgat olarak yollamak durumundan kurtaramayız.

İş makineleri fabrikalarına öncelik vermemekle memleket kalkınması için kıymetli vakitler ziyan edildiği gibi, inşaat mühendisleri olarak kendimiz de dış memleketlerde iş aramak durumunda bulunuyoruz.

Cumhurbaşkanı Çıraklık, Kalfalık ve Ustalık Kanununu veto etti

Çıraklık, Kalfalık ve Ustalık Kanunu Cumhurbaşkanı Cevdet Sunay tarafından veto edilmiştir.

1960 yılında hazırlanan Çıraklık, kalfalık ve ustalıkla ilgili kanun tasarısı, 1969 yılında yenilenmiş, 12 Mart sonrası Mecliste görüşülmeye başlanmıştır. Çırakların eğitimini öngören bu tasarı, İş Kanununun getirdiği düzeni bozduğu için o zamanın Çalışma Bakanı Atila Sav'ın itirazına uğrayarak bazı değişiklikler yapılması istenmiştir. *Ancak* 11'lerin Hükümetten ayrılması ile söz konusu tasarı hiçbir değişiklik yapılmadan AP'nin oyları ile Meclis ve Senatoda kabul edilmiştir. Tasarıya karşı çıkan CHP'liler ise iş yerlerinin eğitim değil üretim kurumları olduklarını, çalışan kişinin öncelikle hayatını kazanmayı düşündüğünü savunmuşlardır.

Cumhurbaşkanı tarafından veto edilen kanun çırakları öğrenci olarak kabul etmekte, geleceğini işverenin kararına bırakmaktaydı. İşverenin çırak olarak nitelediği bir kişi işçi sayılamıyacağından, sigorta primi ve vergi ödenmemesi öngörülmüştü.

TÜTED Genel Kurulu Toplandı

Tek-Sen'in yerine kurulan Türkiye Teknik Elemanlar Derneği, (TÜTED) ilk genel kurul toplantısı yapılmış, seçilen yönetim kurulunun görev bölümü sonunda, yönetim kurulu başkanlığına İlhan Baysal, sekreter üyeliğe Altuğ Yurdakuloğlu, muhasip üyeliği Osman Aybers, yayın sekreterliğine Haluk Orhun ve yardımcılığına Günay Bozar getirilmişlerdir.

«Tüted Haberler» adı altında yayınlanması kararlaştırılan aylık yayın organının ilk sayısı çıkmıştır.

TÜTED birinci olağan genel kurulunun, kamu oyuna duyurulmak üzere yayınladığı bildiride, teknik elemanların personel kanunu, yabancı teknik personel, yatırımları teşvik tasarısı gibi ana sorunları özetlenmektedir. Bildiride, Anayasa değişikliği ile teknik elemanların sendikalaşma hakkının alınmasından sonra, yeni dernekler kanunu ve T. M. M. O. B. kanunu tasarıları ile de dernekler ve meslek odaları içindeki örgütlenmelerinin dağıtılmak istendiği belirtilerek Dernek adına şu öneriler verilmektedir:

«Yan ödemeler, teknik elemanların geçim şartlarının asgari bir düzeye gelmesi için, derneğimiz ve 16 odanın ortak bildirisinde olduğu şekilde, hiç bir ayırım gözetilmeksizin tüm elemanlara eşit koşullarda derhal çıkarılmalıdır.

Yabancı proje bürolarına iş yaptırılmasına son verilmeli, yabancı uzman kullanımından vazgeçilmeli, yurdumuzdaki her türlü yatırım araştırma - projelendirme ve uygulaması kendi teknik gücümüzce yapılmalıdır.

Teknik elemanların, tüm çalışanlar gibi demokratik örgütlenme ve sendikalaşma olanakları sağlanmalıdır.

Türkiye Teknik Elemanları olarak; sanayileşmemizin ana kuruluşlarından olan Demir - Çelik tesislerini özel sektöre devreden Türkiye Demir Çelik Endüstrisi Kanunu tasarısına, Türkiye'de yabancı teknik eleman kullanımını mükâfatlandıran Teşvik kanunu tasarısına, Meslek Odalarını işlemez hale getirecek olan T.M.M.O.B. kanunu tasarısına karşıyız. Tüm yurt sever güçleri bu tasarıların reddi için gerekli çabayı göstermeye çağırıyoruz.

Bütün sorunlarımızın ancak demokratik koşullar altında gerçekleşebileceği inancındayız.»

Halk konutlarında faydalı alan standardı değiştirildi

İmar ve İskân Bakanlığı halk konutu sayılacak binalarla ilgili standart kararının bazı maddelerini değiştirerek balkon, teras, merdiven altı gibi yerlerin faydalı alan sayılmamasına karar vermiştir.

Yeni standarda göre, Duvarlar arasında kalan temiz alan» faydalı alan sayılacaktır. «Temiz alan» dışında kalacak alanlar ise baca, sütun, balkon, teras, giriş, merdiven, sahanlık, iç merdiven altındaki yerler olarak tespit edilmiştir.

Plastik Konstrüksiyonlar Konferansı

Uluslararası Konstrüksiyonda Plastik Kurumu Başkanı Y. Müh. (Mimar) Am tor Schwabe Yapı Endüstrisi Merkezi'nin davetlis olarak İstanbul'a gelmiş plastik konstrüksiyonlar konusunda bir konferans vermiştir.

«Evden Olimpiyat Da na Kadar Plastik Taşıy Konstrüksiyonlar» baş altındaki konferansta k nuşmacı, strüktür malze si olarak plastiğin nitelik rini anlatmış, kullanılış ş killerini ve detaylarını pr jeksiyonla izah etmiştir.

e) Memur ve serbest meslekdaşların içtimai seviyeleriyle mütenasip maddî refahlarını sağlıyacak tedbirleri tesbit ile bu hususta ilgili makamlar nezdinde teşebbüslerde ve temaslarda bulunmak,

f) Odalara kayıtlı bütün Mühendis ve Mimarların mesleki haysiyet, şeref ve menfaatlerini korumak,

g) Mühendislik ve Mimarlık meslekleriyle ilgili bilcümle elemanların branşlarına ve ihtisaslarına göre gerekli seviyeye ve binnetice maddî imkânlara ulaşmalarını sağlamak ve bu hususlarda ilgili teşekküllerle işbirliği ederek lüzumlu tedbirleri almak,

h) Bilcümle Oda azası Mühendis ve Mimarların resmî ve talep halinde hususi işlerde ehlivukufluk, hakemlik, jüri heyeti azalığı, müşavirlik gibi vazifelere tayinlerinin ilgili ihtisas Odaları kanaliyle yapılmasını temin etmek,

ı) Odalar azası meslekdaşların gerek resmî dairelerle ve gerekse diğer müesseselerle ve hususi eşhas ile olan bilcümle mesleki münasebetlerinde müştereken uymaları gerekli hukukî esasları Odalarına hazırlatmak ve bunların tatbikini murakabe etmek ve mesleki hizmetler karşılığı asgarî ücretleri tesbit ile bunun tatbikini sağlamak,

i) Birliğin sahip olduğu gayrimenkulleri idare etmek,

j) Birliğin müteber imzalarını bildiren sirküler çıkartmak,

k) Birlik Umumî Kâtibini tayin etmek,

l) Umumî Kâtip tarafından getirilecek teklifler üzerinde karar almak ve Birliğin sevk ve idaresi hakkında umumî kâtibe ana hatlariyle direktifler vermek,

m) Birlik Umumî Heyetine sunulmak üzere çalışma raporunu ve geçen yıl kât'î hesaplarını yeni yıl gelir ve gider bütçelerini hazırlamak, muvakkat da daimi ücretliler kadrolarını, umumî katipin ve murakıpların ücretlerini ve İdare Heyetiyle Yüksek Haysiyet Divanı azalarının huzur haklarını Umumî Heyete teklif için tesbit etmek, Bunları Denetçiler raporu ile birlikte birlik azaları sayısına yetecek miktarda teksir etmek ve toplantıdan onbeş gün evvel bütün Odalara göndermek.

n) Birlik Umumî Heyetinin yerini, saatini ve gündemini tesbit ile toplantıdan onbeş gün evvel Odalara ve delegelere bildirmek, ayrıca Oda Merkezi bulunan yerlerde de birer gazete ile onbeş gün evvel ilân etmek ve toplantı için gerekli bütün formaliteleri tamamlamak,

o) Lüzumu halinde Yüksek Haysiyet Divanının toplantıya çağırılması için Nafia Vekâletine müracaat etmek,

ö) Haysiyet Divanınca alınan kararların tatbik edilmesi için gerekli makamlarla temas etmek,

p) Birlik Yönetim Kurulu üyelerinin mürettep sayısının 2/3 nin müsbet oyu ile fevkalâde hallerde Birlik veya Oda Umumî Heyetlerini toplantıya çağırmak,

(Devamı gelecek sayıda)

İNŞAAT MÜHENDİSLİĞİ VE ODAMIZ İLE İLGİLİ ANAYASA, KANUN VE YÖNETMELİK, HÜKÜMLERİ

teknik güç
yayınıdır.

Madde 35. 34 üncü maddede yazılı hususlardan gayrı işlerde yabancı yüksek mühendis, yüksek mimar, mühendis ve mimar kullanılabilmesi Odalar Birliği İdare Heyetinin mütalâası üzerine Bayındırlık Vekâletince karar verilmesine bağlıdır. Yalnız Devlet Daireleri ile Resmî ve Hususi Müessese ve şahıslar tarafından istişari vazifelerle getirilen ve teknik tedrisat için gelenler bu kayda tâbi değildirler. Bunlar da ancak getirildikleri iş mevzuu dâhilinde kalarak bunların haricinde mesleki faaliyette bulunamazlar.

Madde 36. 34 ve 35 nci maddeler gereğince gelen yabancı meslek mensupları Türkiye'de bir aydan fazla kaldıkları takdirde ihtisaslarına en yakın Odaya müracaatla geçici olarak kaydolunurlar.

Madde 37. Yüksek Mühendis, Yüksek Mimar, Mühendis ve Mimarlar kanunen kendilerine verilmiş olan ünvandan başka herhangi bir ünvan kullanamazlar.

Madde 38. Bu kanunun 33 ve 34 üncü maddelerinde yazılı vecibeleri yerine getirmiyen yüksek mühendis, yüksek mimar, mühendis ve mimarlar Türkiye'de mesleki faaliyetten menedilirler.

Madde 39. Bu kanun hükümleri müteşebbis heyetlerce ihzar ve Birlik Umumi Heyetince tasvip edilecek bir talimatname ile tatbik olunur.

Madde 40 Bu kanun neşri tarihinden itibaren mer'iyete girer.

Madde 41. Bu kanun hükümlerini icraya Bayındırlık ve Adalet Vekilleri memurdur.

Muvakkat Madde 1. Türkiye'de mevcut bilumum yüksek mühendis, yüksek mimar, mühendis ve mimarlar bu kanunun neşrinden itibaren iki ay içinde Bayındırlık Vekâletinden alacakları bir beyanname doldurarak bulundukları yer Bayındırlık Müdürlüklerine veya doğrudan doğruya Bayındırlık Vekâletine vermeye mecburdurlar.

Muvakkat Madde 2. Bu kanunun neşri tarihinden itibaren bir ay içinde Bayındırlık Vekâletinin teşebbüsü ile mezkûr tarihte faaliyet halinde bulunan mesleki birliklerce gönderilecek ikişer temsilci ile Bayındırlık Vekâletinin tâyin edeceği beş temsilciden müteşekkil müteşebbis heyet, Bayındırlık Vekâletinde toplanır. Kanunun neşrinden itibaren üç ay içinde Odalar Birliği Talimatnamesiyle kurulacak odaların hazırlıklarını ve ilk umumi heyet toplantısı için lüzumlu diğer bilumum hazırlıkları tamamlar ve ilân eder. Kanunun neşrinden itibaren altı ay içinde o tarihte faaliyette bulunan birlikler umumi heyetlerini toplıyarak üç kişiden az olmamak üzere kayıtlı azalardan yüzde beşi nisbetinde delegelerini seçer. Bunların isim ve adreslerini Bayındırlık Vekâletine bildirir. Vekâletçe bir ay içinde birliklerce seçilen delegelere yazılı davetiye gönderilerek toplantıya davet olunur. Toplanan bu heyet Türk Mühendis ve Mimar Odaları Birliğinin birinci umumi heyetini teşkil eder.

Umumi Heyet, toplantısını idare etmek için bir reis, iki reis vekili, dört de kâtip seçer. Bu heyet kararlarını ekseriyetle verir. Yalnız Talimatnameye ait kararlarda üçte iki ekseriyet aranır.

Muvakkat Madde 3. Birinci Odalar Birliği Umumi Heyetinin vazifeleri:

a) Müteşebbis heyet tarafından hazırlanmış bulunan Odalar Birliği Talimatnamesini müzakere ve kabul etmek;

b) Kurulması icabeden ve müteşebbis heyet tarafından hazırlanmış olan Odaları tesbit etmek ve Oda teşkili mümkün olmayan meslek mensuplarının hangi Oda'ya kayıtlı olacaklarını tetkik ve tayin etmek;

c) Odalar Birliği İdare Heyetini ve yedeklerini seçmek;

ç) Odalar Birliği Umumi Kâtibi ve murakıplarını seçmek;

d) Yüksek Haysiyet Divanı azalarını ve yedeklerini seçmek;

Muvakkat Madde 4. (4.VI.1959 - 7303) Birlik İdare Heyeti bu kanunun neşrinden itibaren 3 ay içinde Birlik ve Odaların durumunu Nizamname ve talimatnamelerini bu kanun hükümlerine uydurmaya, hariçte olan Oda Merkezlerini Ankara'ya getirmeye, ihtisas ve iştigal mevzuları dışındaki Odalara kaydolanları mensup olduğu Odaya nakletmeye ve bu hususlara riayet etmiyenler hakkında 6235 sayılı kanunun 38 inci maddesi hükümlerini tatbike mecburdur.

Muvakkat Madde 5. (4.VI.1959 - 7303) Bu kanunun mer'iyete girdiği tarihe kadar tahakkuk eden borçlar tahsil olunur.

TÜRKİYE CUMHURİYETİ
ANAYASASI

Kanun No : 334 **Kabul tarihi: 9/7/1961**

Madde 122 — Kamu kurumu niteliğindeki meslek kuruluşları kanunla meydana getirilir ve organları kendileri tarafından ve kendi üyeleri arasından seçilir.

İdare, seçilmiş organları, bir yargı mercii kararına dayanmaksızın, geçici veya sürekli olarak görevinden uzaklaştıramaz.

Meslek kuruluşlarının tüzükleri, yönetim ve işleyişleri demokratik esaslara aykırı olamaz.

GEREKÇE

Bu madde, çeşitli mesleki faaliyetlerin kanun tarafından kamu hizmeti düşüncesiyle, birer kamu tüzel kişisi olarak teşkilatlandırılması halinde bu gibi kamu kurumu niteliğindeki mesleki kuruluşların kendi işlerini yerinden idare esasına göre görebilmelerini ve seçilmiş organlarının da teminata bağlanmasını sağlamak için mahalli idareler hakkındaki hükümlere muvazi bir surette sevk edilmiştir.

BİRLİK YÖNETİM KURULUNUN KURULUŞ VE ÇALIŞMA ŞEKLİ:

Madde 18. Birlik Yönetim Kurulu; her Oda bir aza ile temsil edilmek üzere mevcut Oda adedine göre Birlik Umumî Heyetince seçilecek azalardan teşekkül eder. Her azanın mensup olduğu Odadan iki yedeği vardır.

Madde 19. Yönetim Kurulu seçiminden sonra yapacağı ilk toplantıda aralarından gizli reyle ve mürettep sayının ekseriyetile bir reis, bir reisvekili ve bir muhasip aza seçer. Bu seçilenler icabında mürettep sayının ekseriyeti ile değiştirilebilir.

Madde 20. Yönetim Kurulu en az ayda bir defa toplanır. Toplantıları reis, o bulunmadığı hallerde reisvekili, o da bulunmazsa Yönetim Kurulu azalarından o toplantı için seçecekleri bir aza idare eder.

Madde 21. Yönetim Kurulu kararlarını ekseriyetle verir. Reylerde eşitlik olursa reisin katıldığı taraf ekseriyette sayılır.

Madde 22. Yönetim Kurulundan ayrılan aza hangi Odaya mensup ise onun yerine yedek aza alınır ve bu aza Yönetim Kurulunun asıl azası olur.

Madde 23. a) Haber vermeden üç müteakip toplantıya iştirak etmeyen azalar müstafi ad olur ve 22. madde hükmü tatbik olunur.

b) Haber verilmesi halinde yani devamlı olarak üç ay müddetle toplantılara iştirak etmeyen veya edemiyeceğini bildiren azalar keza müstafi ad olunur ve 22. madde hükmü tatbik edilir.

c) Asli azanın iştirak edemediği toplantılara birinci veya ikinci yedekleri iştirak ederler; toplantıya iştirak eden yedek, asil azanın bütün haklarına sahiptir.

Madde 24. Boşalan Yönetim Kurulu azalığına davet edilecek yedek kalmadığı takdirde ilk senelik Umumî Heyet toplantısına kadar bir mümessil gönderilmesi ilgili Odadan istenir ve gelecek temsilci bu vazifeyi yerine doldurduğu azanın müddeti kadar sadece istişari olarak görür.

BİRLİK YÖNETİM KURULUNUN VAZİFE VE SELÂHİYETLERİ:

Madde 25. Birlik Yönetim Kurulunun başlıca vazife ve selâhiyetleri şunlardır:

a) Umumî Heyetçe alınacak kararları tatbik etmek ve Birlik işlerini Umumî Heyetin direktifi dahilinde yürütmek,

b) Odaların çalışmalarını kontrol ve koordine etmek ve icabında bu çalışmaları kolaylaştırmak ve tanzim etmek,

c) 7303 sayılı kanuna muaddel 6235 sayılı kanunun tanıdığı hak ve selâhiyetlerin bu talimatname çerçevesinde iyi bir şekilde kullanılmasını sağlamak,

ç) Birliği, reis veya icabında seçecekleri heyetler vasıtasiyle dahilinde ve hariçte temsil etmek,

d) Mühendislik ve Mimarlık mesleklerinin terakki, teali ve inkişafı hakkında gerekli etüdleri yapmak veya yaptırmak ve buna ait raporları Umumî Heyetin tasvibine sunmak,

MÜHENDİSLİK VE MİMARLIK HAKKINDA KANUN

Kanun No. 3458

(Resmi Gazete ile neşir ve ilânı: 28 Haziran 1938 - Sayı 3945)

Madde 1. Türkiye Cumhuriyeti hudutları dahilinde mühendislik ve mimarlık ünvan ve selâhiyeti ile sanat icra etmek isteyenlerin aşağıda yazılı vesikalardan birini haiz olmaları şarttır.

a) Mühendislik veya Mimarlık tahsilini gösteren Türk Yüksek mekteplerinden verilen diplomalar;

b) Programlarının yüksek mühendis veya mimar mektepleri programlarına muadil olduğu kabul edilen bir ecnebi yüksek mühendis veya yüksek mimar mektebinden diploma almış olanlara usulüne tevfikan verilecek ruhsatnameler;

c) Türk Teknik Okulu mühendis kısmı ile programlarının buna muadil olduğu kabul edilen memleket dahilindeki diğer mühendis veya mimar mekteplerinden verilen diplomalar;

d) Programlarının Türk Teknik Okulu Mühendis kısmı programlarına muadil olduğu kabul olunan bir ecnebi mühendis veya mimar mektebinden diploma almış olanlara usulüne tevfikan verilecek ruhsatnameler;

Madde 2. Yukarıki maddenin (b) ve (d) fıkralarında yazılı ecnebi memleketlerden mezun olanlara ruhsatname verebilmek için çıktıkları mektebin asli talebesi olarak tahsil dereceleri geçirmiş ve mektebin bütün tedrisatını muntazam ve fiilen takip etmiş ve mekteple cari usullere göre geçirilmesi lâzım gelen bütün imtihanları bitirmiş bulunmaları şarttır.

Madde 3. Birinci maddenin (a) ve (b) fıkralarında yazılı vesikaları haiz bulunanlara (yüksek mühendis) veya (yüksek mimar) ve (c) ve (d) fıkralarında yazılı vesikaları haiz bulunanlara da (Mühendis) veya (mimar) ünvanı verilir. Bu ünvanlar diploma veya ruhsatnamelere de derc olunur.

Madde 4. Mühendislik veya Mimarlık tahsilini gösteren Türk veya ecnebi Yüksek Mekteplerinde cari usullere göre doktora imtihanı verecek buna mahsus diplomayı almış olanlar doktor mühendis ünvanı taşırlar.

Madde 5. Programları Türk Yüksek Mühendis veya Yüksek Mimar mektebi programlarından ve teknik okulu programlarından yüksek olan ve fakat bulunduğu memlekette yüksek mekteplerden sayılan bir mühendis veya mimar mektebini 2 nci maddede yazılı şartlar dairesinde bitirmek suretiyle diploma almış olanlara (mühendis) veya (Mimar) şahadetnamesi verilir. Geçen fıkrada yazılı mekteplerden mezun olanlar yüksek mühendis veya yüksek mimar ruhsatnamesi almak istedikleri takdirde yüksek mühendis veya yüksek mimar mektebinin alâkalı ihtisas şubeleri ders programları mucibince okumadıkları derslerin imtihanlarını muvaffakiyetle geçirmiş olmaları şarttır.

Madde 28. Serbest olsun, memur veya asker bulunsun muvakkaten sanat icrasından menedilen âzalar hiçbir suretle serbest sahada mesleki faaliyette bulunamazlar. Bunlar hakkında verilen kararlar alâkalılarca bilinmek üzere Bayındırlık Vekâletince münasip görülecek yollarla ilân olunur ve tatbiki ciheti sağlanır. Sanat icrasından meni müddetince memur ve asker azaların memuriyeti ile alâkalı vazifelerine halel gelmez. Bunların mesleki bakımdan kusur ve suçları bu kanun hükümlerine tâbidir.

Madde 29. Muvakkaten sanat icrasından menolunanlar sanatlarını icraya devam ederlerse cezaları bir misli arttırılır.

Madde 30. Her türlü Oda aidatı ile diğer para cezalarını tebliğ gününden itibaren otuz gün içinde mensup oldukları Oda'ya ödemeyenler hakkındaki İcra ve İflâs Kanunu hükümlerine göre takibat yapılır.

Madde 31. Odalardan ihraç kararı umumi hükümlere göre medeni haklarını kaybetmiş olanlar veya meslek camiasından uzaklaştırılmalarına mutlak zaruret görülenler hakkında verilebilir.

Madde 32. (4.VI.1959 - 7303) Odaların gelirleri:

a) Aza kaydiyeleri;

b) Aza yıllık aidatı;

c) Hizmet karşılığı alınan ücretler;

d) Neşriyat hasılatı;

e) Bağış ve yardımlar;

f) Para cezaları;

g) İştiraklerden mütevellit kârlar;

h) Meslekî müsabakalarda derece ve mansiyon alanlarla Jüriye âza seçilenlerin alacakları paraların yüzde beşleri;

i) Müteferrik gelirler.

III — UMUMÎ HÜKÜMLER :

Madde 33. Türkiye'de Mühendislik ve Mimarlık meslekleri mensupları mesleklerinin icrasını iktiza ettiren işlerle meşgul olabilmeleri ve mesleki tedrisat yapabilmek için ihtisasına uygun bir Odaya kaydolmak ve azalık vazfını muhafaza etmek mecburiyetindedirler.

Madde 34. Yabancı Müteahhitler veya yabancı müesseseler;

Türkiye'de Devlet Daireleri ile Resmi ve Hususi bilumum müessese ve şahıslara karşı res'en veya yerli müesseselerle müştereken taahhüt ettikleri mühendislik veya mimarlık ile alâkalı işlerde yalnız bu işe münhasır kalmak ve Odalar Birliğinin mütalâsını almak ve Bayındırlık Vekâletinin tasvibinden geçmek şartıyla yabancı mütehassıs çalıştırabilirler.

TÜRK MÜHENDİS VE ODALARI BİRLİĞİ KANUNU

Kanun No. 6235
(Resmi gazete ile neşir ve ilânı: 4 Şubat 1954 - Sayı 8625)
Kanun No. 7303
(Resmi Gazete ile neşir ve ilânı: 4 Haziran 1959 - Sayı 10222)

1 — ODALAR BİRLİĞİ

Madde 1. (4.VI.1959 7303) Türkiye hudutları içinde meslek ve sanatlarını icraya kanunen selâhiyetli olup da mesleki faaliyette bulunan sivil ve askeri yüksek mühendis, yüksek mimar, mühendis ve mimarları teşkilâtı içinde toplıyan hükmi şahsiyeti haiz (Türk Mühendis ve Mimar Odaları Birliği) kurulmuştur.
Birliğin ve Odaların merkezi Ankara'dır.

Madde 2. (4.VI.1959 - 7303) Amme hizmetlerine yarar bir teşekkül olan Birliğin maksat ve gayeleri şunlardır:

a) Bilumum mühendis ve mimarları ihtisas kollarına ayırmak ve her kol için bir Oda tesis etmek,
Merkezde İdare Heyeti, Haysiyet Divanı ve Murakıplar gibi vazifelere yetecek kadar azası bulunmıyan Odanın merkezini umumi heyetinin tesbit ve tayin edeceği yerde açmak, bu suretle aynı ihtisasa mensup meslek mensuplarını bir Odanın bünyesinde toplamak;
b) Ammenin ve memleketin menfaatleri, meslekin inkişafı, meslek mensuplarının hak ve selâhiyetleri bakımından lüzumlu gördüğü bütün teşebbüs ve faaliyetlerde bulunmak,
c) Meslek ve menfaatleriyle alâkalı işlerde resmi makamlarla işbirliği yaparak gerekli yardımlarda ve tekliflerde bulunmak, meslekle alâkalı bilcümle mevzuatı, nermları, fenni şartnameleri incelemek ve bunlar hakkındaki düşünceleri alâkalılara bildirmek.

Madde 3. (4.VI.1959 - 7303) Birliğin İdarî uzuvları şunlardır:

a) Birlik Umumi Heyeti;
b) Birlik İdare Heyeti;
c) Yüksek Haysiyet Divanı.

Madde 4. (4.VI.1959 - 7303) Birlik Umumi Heyeti; Her yıl Odalar Umumi Heyetince Oda'ya kayıtlı bulunan azanın %5 i nispetinde ve on kişiden az ve yüz kişiden fazla olmamak üzere seçilen delegelerden teşekkül eder.

a) Birliğin teşekkül maksadına müteallik kararları ittihaz etmek;
b) Mesleki inkişafı ve gerekli faaliyetleri hakkında sahalar aramak ve bu hususların esaslarını tesbit etmek;
c) İdare Heyetinin çalışmalarını ve hesaplarını incelemek, direktifler vermek,

Madde 22. Oda Umumi Heyetinin vazifeleri:

a) Odaların maksadı teşekkülüne ait kararları almak İdare Heyeti çalışmalarını incelemek ve direktifler vermek, hesaplarını tetkik ve bütçesini yapmak;
b) İdare Heyeti, Haysiyet Divanı aza ve yedekleri ile murakıplarını seçmek;
c) Birlik Umumi Heyetine gidecek asil ve yedek delegeleri seçmek;

Madde 23. (4.VI.1959 - 7303) Oda İdare Heyeti, Oda Umumi Heyetince seçilen beş veya yedi azadan teşekkül eder. İdare Heyeti kendi aralarından gizli reyle, Reis, Reis Vekili, Kâtip ve Muhasip seçer.

Madde 24. Oda İdare Heyetinin Vazifeleri:
Umumi Heyetçe alınan kararları tatbik etmek ve bu kararla tanınan hak ve selâhiyetleri iyi bir şekilde kullanmak ve Oda ile Birlik arasındaki irtibat ve işbirliğini sağlamak.

Madde 25. Oda Haysiyet Divanı, Oda Umumi Heyetince iki sene müddetle seçilen beş kişiden teşekkül eder.
Oda Haysiyet Divanı mürettep adedi ile içtima eder ve ekseriyetle karar verir.

Madde 26. Odalara kayıtlı meslek mensuplarından bu kanuna aykırı hareketleri görülenlerle, meslekle alâkalı işlerde gerek kasten ve gerekse ihmal göstermek suretiyle zarara sebebiyet veren veya akdettiği mukavelelere riayet etmiyen yahut meslek şeref ve haysiyetini muhil durumları tesbit olunanlara kayıtlı bulundukları Oda Haysiyet Divanında aşağıda yazılı inzibatı cezalar verilir:

a) Yazılı İhtar;
b) (25) liradan (100) liraya kadar para cezası;
c) (100) liradan (1000) liraya kadar para cezası;
ç) 15 günden 6 aya kadar serbest sanat icrasından men'i;
d) Oda'dan İhraç.

Bu cezaların verilmesinde sıra gözetilmez. Ancak sebep teşkil eden hadisenin mahiyet ve neticelerine göre bu cezalardan biri tatbik olunur.

Madde 27. Haysiyet Divanları tarafından verilen yazılı ihtar ve (100) liraya kadar para cezaları katidir. Ancak 26 ncı maddenin (c, ç, d) bentlerinde yazılı cezalara karşı tebliğ tarihinden itibaren 15 gün içinde ve Oda İdare Heyeti yoliyle Yüksek Haysiyet Divanına itiraz olunabileceği gibi, bu cezalar Yüksek Haysiyet Divanının tasdikinden geçirilmedikçe de tatbik olunamaz.

Madde 6. Bu kanunda yazılı ruhsatnamenin verilmesi ve mektep programları muadeletlerinin tetkiki ve bu işlerle uğraşacak heyetin teşkili usulleri ve ruhsatnamelerden alınacak harç miktarları alâkalı Vekâletlerin mütalâaları alınarak Nafia Vekâletince hazırlanacak bir nizamname ile tesbit olunur.(*)

Madde 7. Birinci maddede zikrolunan diploma veya ruhsatnamelerden birini haiz olmayanlar Türkiye'de Mühendis veya Mimar ünvaniyle istihdam olunamazlar ve bu imzalarla sanat icra edemezler ve bu ünvanları kullanarak rey veremezler ve imza da koyamazlar.

Madde 8. Yukarki madde hükümlerine aykırı harekette bulunanlar 50 liradan 500 liraya kadar ağır para cezasiyle ve tekerrürü halinde para cezasiyle beraber ayrıca bir aydan üç aya kadar hapis cezasiyle cezalandırılırlar.
Birinci maddede yazılı diploma ve ruhsatnameyi haiz olmayanları bu vesikaları haiz olanlara mahsus ünvan ve selâhiyetle işlerinde kullanan kimselerle hükmi şahsiyetlerin mümessilleri de aynı suretle cezaya mahkum edilirler.

Madde 9. Devlet Daire ve Müesseseleriyle Belediye hizmetlerinde bulunan yüksek mühendis, yüksek mimar, mühendis, mimar ve fen memurları çalışma saatleri dışında bile olsa ücretli veya ücretsiz hususi surette sanatlarını icra edemezler. Ancak serbest meslek erbabı bulunmıyan ve mahallin Belediye veya Nafıa İdarelerinin müracaatı ve büyük mülkiye amirinin muvaffakatile zaruret bulunduğu tahakkuk eden yerlerde tasdik ve murakabesi kendilerine veya mensup oldukları mahalli idarelere ait olmıyan memleketin umranile alâkalı hususi mesleki işleri devamlı olmamak şartile birinci fıkrada yazılı memurlar iş kabul edebilirler.
Profesörlük, öğretmenlik ve doçentlik birinci fıkrada yazılı memnuniyet hükmünden müstesnadır.

Madde 10.1035 ve 3077 sayılı kanunlar ilga edilmiştir.

Muvakkat madde. 3077 sayılı kanunun neşrinden evvel 1035 sayılı kanuna göre mühendis veya mimar ünvanile verilmiş olan diplomalarla ruhsatnameler, yüksek mühendis veya yüksek mimarlık ünvanile verilecek ruhsatnameler hükmünde olup bu kanunun neşrinden itibaren en çok altı ay içinde bu mühendis ve mimarlar diploma ve ruhsatnamelerini yeni ünvanlarına göre değiştirmek mecburiyetindedirler.

Madde 11. Bu kanun neşri tarihinden muteberdir.

Madde 12. Bu kanun hükümlerinin icrasına İcra Vekilleri Heyeti memurdur.

(*) *Bu maddede yazılı harçlara ait hüküm 5587 nolu Harçlar Kanununun 126 ncı maddesiyle kaldırılmıştır.*

FEVKALÂDE UMUMÎ HEY'ET TOPLANTISI:

Madde 15. Fevkalâde Umumi Hey'et aşağıdaki hallerde Birlik Yönetim Kurulu tarafından toplantıya çağırılır:

a) Mevcut Odalardan en az üçte birinin Yönetim Kurulu Birlik Yönetim Kurulu tarafından toplantıya çağırılır.
b) Denetçilerin Birlik hesap işleriyle ilgili olarak görecekleri lüzum üzerine ittifakla alacakları karar ile,
c) Birlik Yönetim Kurulunun üçte iki ekseriyetle alacağı karar ile,
ç) Birlik Yönetim Kuruluna iştirak edecek yedeklerde kalmayıp Yönetim Kurulu azaları yarıdan aşağı düştüğü takdirde.

Madde 16. Fevkalâde Umumi Hey'et toplantısıda; (6-14) sayılı maddelerde açıklandığı şekilde senelik Umumi Hey'et toplantısı gibi yapılır; ve münhasıran toplantıya sebeb olan mevzuların üzerinde görüşülür, karar alınır.

BİRLİK UMUMÎ HEY'ETİNİN VAZİFE VE SELÂHİYETLERİ:

Madde 17. Birlik Umumi Heyetinin başlıca vazife ve selâhiyetleri şunlardır:

a) Birliğin teşekkül maksadına ait kararları almak,
b) Mesleki inkişafı ve gerekli faaliyetleri hakkında sahalar aramak ve bu hususlrın esaslarını tesbit etmek,
c) Yönetim Kurulu çalışmalarını gösteren raporları inceleyip kararlar almak ve gelecek yıl çalışmaları için direktifler vermek,
ç) Birlik, bilânço ve gelir gider cetvelleri ile murakıp raporlarını tetkik ve haklarında karar vererek Yönetim Kurulunu ibra etmek,
d) Yönetim Kurulunun getireceği yeni yıl gelir ve gider bütçelerini, muvakkat veya daimi ücretliler kadrolarını tetkik ile tadilen veya aynen tasdik etmek.
e) Denetçiler ücretleri ile Birlik Yönetim Kurulu ve Yüksek Haysiyet Divanı azalarının huzur haklarını ve umumi kâtiplik kadrosunu tesbit etmek,
f) Oda Umumi Heyetlerinde kabul edilen Oda Talimatnamelerini tetkik ile aynen veya Odalar Birliği Umumi Hey'etindeki Oda delegelerinin muvafakatı alınmak şartıyla tadilen tasdik etmek veya tadil için iade etmek.
g) Birlik Yönetim Kurulu azalarının ve Denetçilerinin asıl ve yedeklerini bir sene müddetle, Yüksek Haysiyet Divanına katılacak azaların asıl ve yedeklerini iki sene müddetle seçmek, 28. madde hükümlerine göre inhilâlı halinde Birlik Umumi Kâtipliğine tayini için namzetler tesbit etmek,
h) Birliğin alacağı veya satacağı gayrimenkuller hakkında karar ittihaz etmek,
ı) Lüzumuna göre yeniden Oda kurulması, birbirine yakın ihtisasların bir Odada toplanması veya böyle mürekkep Odaların yeni ihtisas Odalarına ayrılması hususunda karar almak,

d) Varidat ve masraf bütçelerini kabul etmek;

e) Daimi veya muvakkat, ücretli veya ücretsiz vazifelileri tayin ve ücretlerini tesbit etmek;

f) İdare Heyeti, Haysiyet Divanı azalarını ve murakıpları ve bunların yedeklerini seçmek;

Birlik hissesini ödemiyen Odalar Umumi Heyet Toplantısına katılamazlar.

Madde 5. (4.VI.1959 - 7303) Birlik İdare Heyeti; her oda bir aza ile temsil edilmek üzere mevcut Oda adedine göre Birlik Umumi Heyetince seçilecek azalardan teşekkül eder. İdare Heyeti aralarından gizli reyle reis, reisvekili ve muhasip seçer. İdare Heyetinden ayrılan aza hangi Odaya mensup ise onun yerini yedek azası alır.

Madde 6. Birlik İdare Heyetinin vazifeleri:

Umumi Heyetçe alınacak kararları tatbik etmek, Odaların çalışmalarını kontrol ve teshil etmek, bu kanunla tanınan hak ve selâhiyetlerin iyi bir şekilde kullanılmasını sağlamak ve Birliği dahilde ve hariçte temsil etmek.

Madde 7. (4.VI.1959 - 7303) Birlik Umumi Kâtibi Birlik İdare Heyeti tarafından tayin olunur. Vazifesi, Umumi Heyetle İdare Heyeti kararlarını ve Birlik İşlerini yürütmektir. Umumi Kâtip İdare Heyeti toplantılarına iştirak eder, düşüncelerini bildirir. Ancak, reye iştirak edemez.

Madde 8. Yüksek Haysiyet Divanı:

a) Bayındırlık Vekâleti Bayındırlık Meclisince seçilecek bir temsici;

b) Temyiz Mahkemesi Umumi Heyetince seçilecek bir temsilci;

d) Odalar Birliği Umumi Heyetince seçilecek iki temsilcinin iştiraki ile teşekkül eder.

Madde 9. Yüksek Haysiyet Divanına seçilen asil ve yedek azanın müddeti dolanlar yeniden seçilebilir.

Madde 10. Yüksek Haysiyet Divanı mürettep adedi ile içtima eder ve ekseriyetle karar verir. Yüksek Haysiyet Divanı Oda Haysiyet Divanı kararı ile vâki itirazları evrak üzerinde tetkik ve esbabı mucibe beyanı ile tasdik eder veya bozar ve dosyayı alâkalı Oda'ya iade eder.

Oda Haysiyet Divanı, kararında ısrar ettiği takdirde nihai karar Yüksek Haysiyet Divanına aittir.

Yüksek Haysiyet Divanının verdiği nihai karar kat'idir.

Madde 11. Bayındırlık Vekâleti lüzumu halinde Yüksek Haysiyet Divanını toplantıya çağırır ve Divanca alınan kararları alâkalılara tebliğ ve infaz eder.

Madde 12. (4.VI.1959 - 7303) Birlik Gelirleri Şunlardır:

a) Birlik İdare Heyetince Odalara kayıtlı aza adedine göre her yıl için aza başına tesbit olunacak ve Odalar bütçelerinden ödenecek hisse;

a) Odalarca yapılacak fevkalâde yardımlar;

c) Neşriyat Gelirleri:

d) Yardım ve bağışlar;

c) Sair Gelirler.

II — ODALAR

Madde 13. Lüzum görülen yerlerde Birlik Umumi Heyeti kararıyle (Türk Mühendis ve Mimar Odaları) açılabilir.

Madde 14. (4.VI.1959 - 7303) Her ihtisas Şubesi yalnız bir Oda açar, İhtisas ve iştigal mevzuları ayrı olan mühendis ve mimarlar; ancak ihtisas veya iştigal mevzuularının taallûk ettiği Odaya kaydolunurlar.

Madde 15. Odalarda asli aza alabilmek için Türkiye Cumhuriyeti tabiiyetinde olmak ve Türkiye hudutları içinde meslek ve sanatlarını icraya kanunen selâhiyetli bulunmak şarttır.

Madde 16. Orman ve Ziraat Yüksek Mühendis ve Mühendisleri de mensup bulundukları cemiyetlerin Umumi Heyetleri kararı ile Oda kurarak Birliğe dahil olurlar.

Madde 17. Sayıları Oda teşkiline müsait olmıyan İhtisas mensupları Birlik Umumi Heyeti karariyle ihtisaslarına göre en yakın Oda'ya ithal olunur.

Madde 18. Her Oda kendi Umumi Heyeti kararı ile tâyin ve tesbit olunacak yerlerde Şubeler açabilir ve mümessillikler ihdas edebilir.

Madde 19. Odalar bu kanunun 2 nci maddesinin (b) bendinde yazılı maksat ve gayelerden başka, Birlik Umumi Heyetince kararlaştırılan işlerden yalnız Odalarını alâkalandıran kısımlar ile vazifelidirler.

Madde 20. Odaların İdare uzuvları şunlardır:

a) Oda Umumi Heyeti;

b) Oda İdare Heyeti;

c) Oda Haysiyet Divanı.

Madde 21. (4.VI.1959 - 7303) Şube Umumi Heyeti o Şubeye kayıtlı asıl azalardan, Oda Umumi Heyeti ise Oda'ya kayıtlı asıl azalardan teşekkül eder.

TÜRK MÜHENDİS VE MİMAR ODALARI BİRLİĞİ TALİMATNAMESİ

BİRİNCİ BÖLÜM

ODALAR BİRLİĞİ :

1. KURULUŞ, MERKEZ, GAYE

KURULUŞ :

Madde 1. 7303 sayılı kanunla muaddel 6235 sayılı kanunla kurulan ve Türkiye hudutları içinde meslek ve sanatlarını icraya kanunen selâhiyetli olupta mesleki faaliyette bulunan sivil ve askeri yüksek mühendis, yüksek mimar, mühendis ve mimarları teşkilâtı dahilinde toplayan hükmi şahsiyeti haiz (Türk Mühendis ve Mimar Odaları Birliği) bu talimatname hükümlerine tabidir.

MERKEZ :

Madde 2. Birliğin ve Odaların merkezi Ankara'dır. Ancak, merkezde İdare Hey'eti, Haysiyet Divanı ve Murakıplar gibi organların asıl ve yedek azalıklarına yetecek kadar azası bulunmayan Odaların merkezi Oda Umumi Heyeti tarafından tesbit ve tayin olunur.

MAKSAT VE GAYE :

Madde 3. Amme hizmetlerine yarar bir teşekkül olan Birliğin maksat ve gayeleri şunlardır:

a) Günün icap ve şartlarına ve mevcut imkânlara göre, kanun ve bu talimatname hükümleri dairesinde olmak üzere, Mühendis ve Mimarları ihtisas kollarına ayırmak; ihtisasları ve iştigal mevzuları aynı veya ihtisasları ve iştigal mevzuları birbirine yakın bulunan Mühendis ve Mimarlar gurubu için Odalar kurmak.

b) Ammenin ve memleketin menfaatlerinin sağlanmasında, yurdun tabii servet kaynaklarının bulunmasında, korunmasında ve işletilmesinde zirai ve sınai istihsalin artırılmasında, memleketin sanat ve teknik kalkınmasında, mesleğin inkişafında ve mensuplarının meslek şeref ve haysiyetleri ile hak ve selâhiyetlerinin korunmasında lüzumlu gördüğü bilumum teşebbüs ve faaliyetlerde bulunmak.

c) Meslek menfaatleri ile alâkalı işlerde resmi makamlar ve diğer teşekküllerle işbirliği yaparak gerekli yardımlarda ve tekliflerde bulunmak,

meslekle ilgili bilcümle mevzuatı; normları, fenni şartnameler, mukavele tipleri ve saire gibi bilumum fenni evrakı incelemek ve bunların tadil ve islâh veya ihdası yolunda tekliflerde bulunmak.

2. BİRLİK ORGANLARI, VAZİFE VE SELÂHİYETLERİ :

BİRLİK ORGANLARI :

Madde 4. Birliğin organları şunlardır:

a) Birlik Umumi Hey'eti,

b) Birlik İdare Hey'eti,

c) Yüksek Haysiyet Divanı,

d) Birlik Denetçiler Kurulu

BİRLİK UMUMİ HEY'ETİ KURULUŞ VE ÇALIŞMA ŞEKLİ:

Madde 5. Birlik Umumi Hey'eti her yıl Odalar Umumi Heyetince Odaya kayıtlı bulunan azanın % 5'i nisbetinde ve 10 kişiden az ve 100 kişiden fazla olmamak üzere seçilen delegelerden teşekkül eder ve Nisan ayının 10 undan sonraki Pazartesi günü tayin ve ilân edilen mahalde toplanır.

Birlik hissesinin tamamını ödemeyen Odalar, Umumi Hey'et toplantısına katılamazlar.

Madde 6. Toplantı Yönetim Kurulu reisi veya vekili tarafından açılır ve gündemin birinci maddesi gereğince reislik divanı seçilir.

Madde 7. Reislik divanı bir reis, iki reis vekili ve dört kâtipten müteşekkildir.

Madde 8. Umumi Hey'et müzakereleri Yönetim Kurulunca hazırlanıp ilân edilmiş olan gündem maddeleri dahilinde yapılır.

Madde 9. Bir Oda'nın Yönetim Kurulu tarafından veya Umumi Hey'ete gelen delegeler tarafından reislik divanına yapılacak yazılı müracaat üzerine Umumi Hey'et kararı ile gündeme madde ilâvesi mümkündür.

Madde 10. Sekiz ve dokuzuncu maddelere göre tesbit edilecek gündeme her Odadan asgari bir kişi olmak üzere tasnif hey'etini seçmek Yönetim Kurulu azalığı ve Denetçiler ile Yüksek Haysiyet Divanına iştirak edecek Birlik azası ve Umumi Kâtip namzetliği için Odalardan bildirilen namzetlerin ilân maddesini koymak şarttır.

Madde 11. Birlik Umumi Heyetlerinde bulunmak, müzakerelere iştirak etmek ve rey kullanmak için Birlik Umumi kâtipliği tarafından evvelce hazırlanmış bulunan delege kartlarını göstermek şarttır.

Madde 12. Birlik Umumi Heyeti, kararlarını ekseriyetle alır. Reylerde eşitlik olursa reisin tarafı ekseriyette sayılır. Yalnız bu talimatnamenin değiştirilmesi için müzakereye iştirak eden azanın üçte ikisinin kararı lâzımdır.

Madde 13. Umumi Heyetin müzakere ve kararları bir zabıtla tesbit edilerek reis, reis vekilleri ve kâtipler tarafından imzalanarak dosyasında saklanmak üzere Birlik Yönetim Kuruluna verilir.

Madde 14. Mevzularına göre ayrı ayrı zarflara konulup tasnif Hey'eti reisi tarafından İdare Hey'etine teslim edilen rey pusulalarının müteakip senelik Umumi Hey'et toplantısı sonuna kadar saklanması mecburidir.

BETON NUMUNELERİ ÜZERİNDE ÇALIŞMALAR BAŞLADI

Şubemizin İstanbul Belediyesi sınırları içindeki inşaatlardan topladığı beton ve agrega örnekleri üzerinde labaratuvar çalışmaları başlamıştır. Bugüne kadar, şehrin çeşitli semtlerindeki 200 inşaattan 600 kadar beton numunesi alınmıştır.

Betonlar küpler halinde hazırlanmakta ve kırma deneyine tabi tutulmaktadır. Belediye bu iş için labaratuvarından yararlanmamıza izin vermiştir. Labaratuvardaki aletlerin, firmalarından özel olarak getirilen izahnamelerine göre, odamız üyesi uzmanlarca kontrol ve ayarları yapılmıştır. Halen 20 kadar küp kırılmış bulunmaktadır. Programın yürütücüsü, şube yönetim kurulu üyemiz Ersin Arıoğlu tarafından bütün çalışmalar filme alınmıştır.

Konu ile ilgili olarak her gün Odamıza birçok telefonlar gelmekte, inşaatlardan numune alınması istenmektedir. Pendik Belediyesi yetkilileri araştırmaların kendi sahalarında genişletilmesini rica etmiş bulunmaktadırlar. Odamız yönetim kurulu numune alınan inşaatların sahiplerine isterlerse bedeli karşılığında, labaratuvar neticelerini bildiren bir belge verilmesini kararlaştırmıştır.

İnşaatlar hakkında 21 sorunun cevabı not edilen formlar Computer programlamasına uygun şekilde tanzim edilmektedir. Computerle geliştirilecek bu ilmi araştırma sonunda İstanbul betonları hakkında 141 ilmi sonuç ortaya çıkacaktır. Bu konuda kendisi ile görüştüğümüz Prof. Bekir Postacıoğlu, bu araştırmanın başka bir kurumca ancak 150.000 liraya mal edilebilecek mükkemmel bir çalışma olduğunu belirtmiş, çalışmaların ilmi bakımdan hiçbir eksiği bulunmadığını söylemiştir. Şimdiye kadar bu tür araştırmalarda en çok 37 küp kırılmış bulunurken, Odamız 600 küp kıracaktır. Odamız bütçesine 15.000 liraya mal olacak bu araştırma sonunda İstanbul betonları için çok önemli girişimler ortaya çıkacaktır.

Danimarka ve Isveç için 8 gemi yapıyoruz

Danimarka ve İsveç, Türkiye'deki tezgâhlarda yapılmak üzere sekiz gemi siparişetmiştir.

Danimarka'nın Bewa Line firmasının siparişi olan 84 metre boyunda 1,599 gros tonluk dört koster amialtı tersanesinde yapılacak, İsveç'in siparişi, treyler taşıyıcı dört «liter» de Gölçük Donanma Üssü tezgâhlarında Denizcilik Bankası tarafından inşa edilecektir.

İsveç hükümetinin talebi olan dört literin 9 milyon dolara, mal olacağı bildirilmiştir.

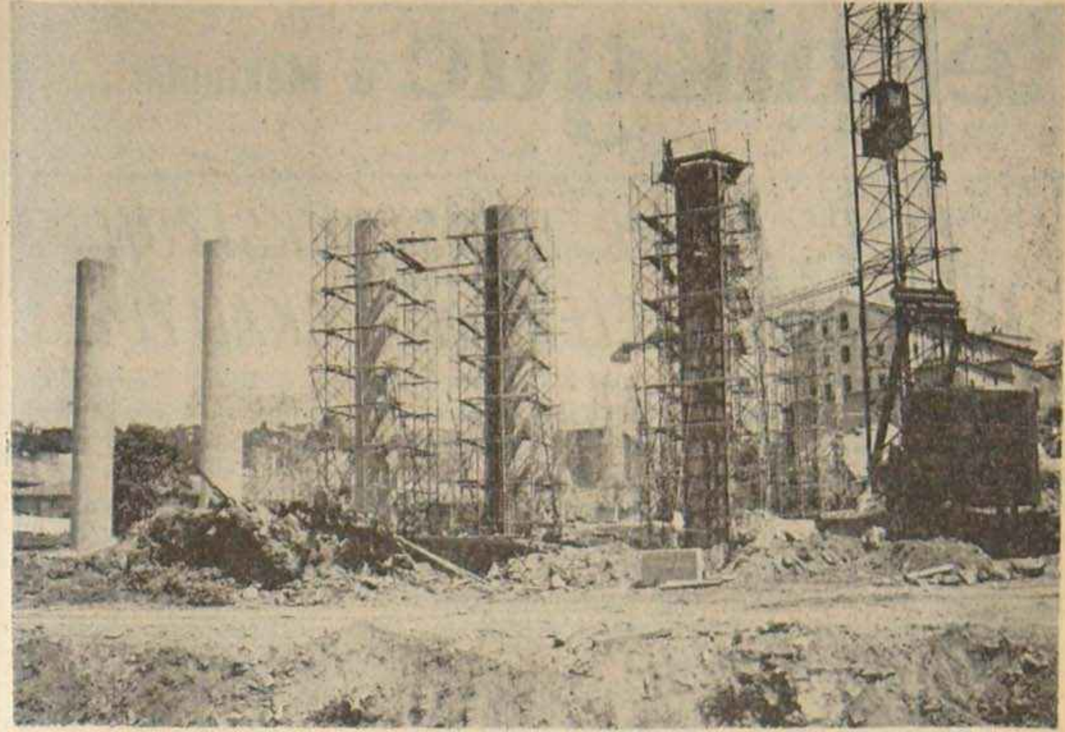
Deniz Nakliyat protesto edildi

Gemi Mühendisleri Odası Yönetim Kurulu bir basın toplantısı düzenliyerek, Türkiye'de yapılabilecek iki tankerin bir Japon firmasına ihalesine karar veren D. B. Deniz Nakliyat T. A. Ş. Yönetim Kurulunu istifaya davet etmiştir.

Ülkemizde teknolojik sömürüye hizmet eden gruplarca gemi yapım sanayinin baltalandığı belirtilen ve 21 haziran günü Taşkızak Tersanesinde yapılan basın toplantısında son olay ele alınarak özetle şöyle denilmiştir:

«Geçtiğimiz hafta içinde D. B. Deniz Nakliyat T. A. Ş. tarafından 5000 - 6000 Dw. tonluk iki tankerin bir Japon Firmasına ihalesine karar verilmiştir. Yurdumuzda eşleri yapılmış ve yapılmakta olan bu gemilerin, yurt dışına sipariş edilmesi, gemi yapım sanayiimizin gelişmesine mani olduğu gibi, ülkemizdeki işsizlik nedeniyle yabanda çalışan işçimizin alın teri ile kazandığı dövizin, ülke çıkarları düşünülmeden heba edilmesidir.

Bu karardan yararlanacak olanlar sadece ve sadece yurd dışına seyahatler düzenliyerek maddi çıkarlar peşinde olan bir avuç menfaatçiler gurubudur.

Haliç köprüsünün Halıcıoğlu yakasındaki Betonarme kenar ayaklarından 5 gurub tamamlanmıştır. Diğer taraftan Haliç'te su içinde boru kazık çakılması devam etmektedir.

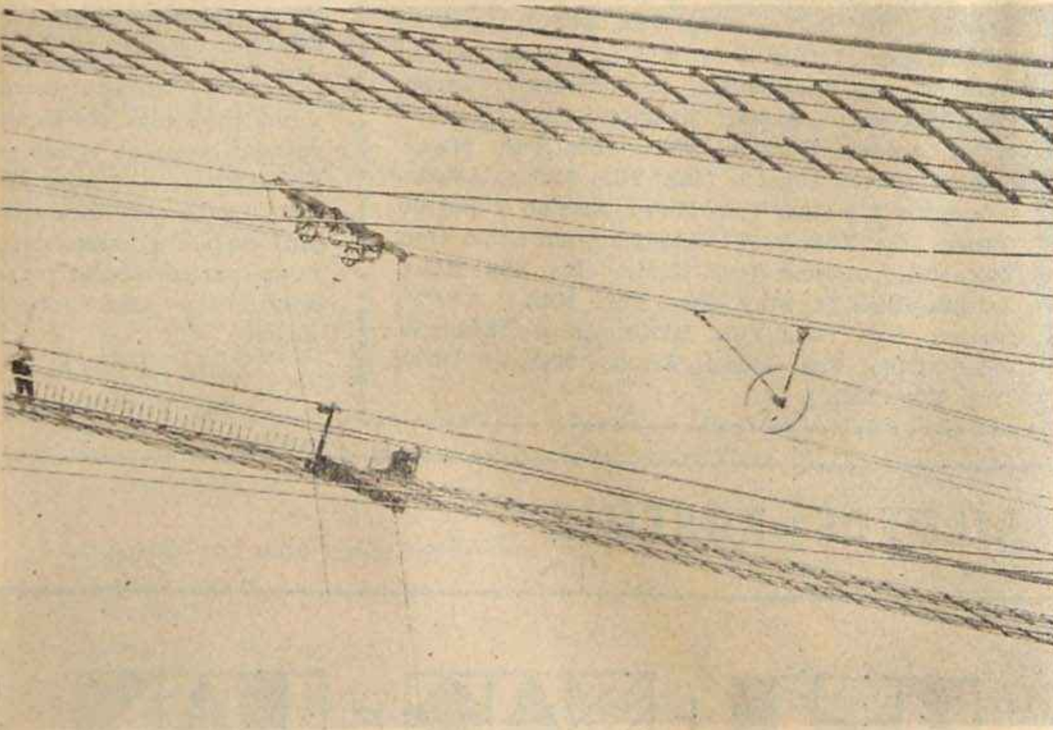
"Ortak Pazara girmeden önce Motor Sanayiimiz Kurulmalıdır"

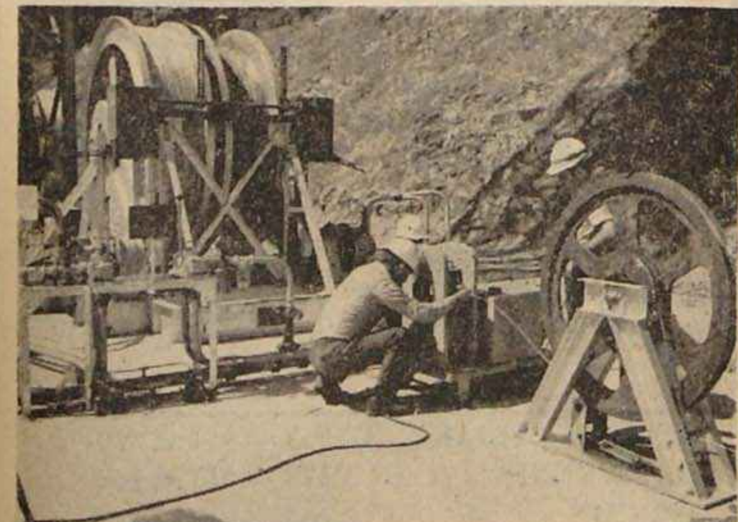
Devlet, özel sektör ve meslek odaları temsilcilerinin katıldıkları «Türkiye'de Dizel Motoru Sanayii» konulu sempozyumda, memleketimizin motor ihtiyacında süratli bir artış olduğu belirtilmiş, otomotiv ve motor sanayiinin Ortak Pazara girilmeden önce, yani 1982 yılından önce kurulmasında zorunluluk olduğu açıklanmıştır.

Sempozyuma sunulan çeşitli tebliğlerde, halen Türkiye'de faaliyette bulunan montaj firmalarının sayılarının fazla, kapasitelerinin ise düşük olduğu üzerinde durularak, bunun sonucu maliyetlerin büyük ölçüde arttığı ileri sürülmüştür.

Sempozyumda motor sanayiini özel sektörün mü, yoksa kamu sektörünün mü kurması gerektiği konu su tartışılmıştır.

- Makina Mühendisleri Odası motor sanayiinin devlet eliyle kurulabileceğini ve hiçbir yabancı markanın diesel motoru konusunu Türkiyenin şartlarına en uygun seviyeye getiremiyeceğini, bunu ancak Türk mühendislerin gerçekleştire bileceklerini tezini savunmuştur.
- Sanayi Bakanı Mesut Erez, Türkiye'de 259'dan faz la motor çeşidinin tespit edildiğini, bunun başta yedek parça sorunu olmak üzere büyük bir israfa yol açtığını, sorunun yılda 70 - 80 bin dizel motoru imal edecek tek bir tesisin kurulması ile çözümlenebileceğini, bunun da ancak Devlet eliyle gerçekleşebileceğini söylemiştir.
- Milli Savunma Bakanlığı tebliğinde ise, halen otomotiv sanayiinde faaliyet gösteren firmaların birleştirilmesi önerilmiş, kamu sektörü yerine, hisselerin çoğunluğu halka, otomotiv sanayiine ve bankalara ait olan bir şirketin kurulmasının yararlı olacağı öne sürülmüştür.
- Sanayi Odaları adına konuşan Can Kıraç ise özel sektör tezini savunarak rekabetin canlı tutulması gereği üzerinde durmuş, ancak motorla ilgili dökümleri yapacak tesisin tek olabileceği tezini savunmuştur. Can Kıraç devlete düşen görevler kısmında, ise ithal edilecek her türlü makine, kalıp ve model için yüzde yüz gümrük indirimi, yatırım indirimi azami haddini, yatırım için gerekli kredileri ve devletin ürettiği ham maddelerde ortak pazar şartlarına uygunluğu önermiştir.

Boğaziçi Köprüsünün Taşıyıcı kablolarının çekimine devam edilmektedir. Gazetemizin baskıya verildiği günlerde yaklaşık olarak 11.000'e varacak olan tellerden bin tanesi çekilmiş bulunuyordu. 5 mm. lik teller fotoğrafını gördüğümüz makinada uc uca eklenmekte ve diğer fotoğrafta görülen tekerlek ile ankraj yerleri arasında dolaştırılmaktadır..

SAYIN İNŞAAT MÜHENDİSLERİ

Adres değişikliklerinizi Oda merkezine ve bağlı bulunduğunuz Şubeye (Oda sicil numaranızla) hemen bildirmelisiniz ki bağlantı kopmasın, size gönderilecek Gazete, dergi, bülten, sirkü ler ve yazılar geri gelmesin ya da kaybolmasın.

Önemle rica ediyoruz.

Saygılarımızla,

YÖNETİM KURULU

Demirci'de 3 öğretmenin saçı kestirildi

Demirci İlçesinde 20 haziran salı günü üç öğretmen kışkırtılmış 500 kişi kadar kalabalık bir topluluğun hucumuna uğramıştır. Kendilerini «komunist» diye suçlayan kalabalığın isteği üzerine saçlarını kestirten öğretmenler, devam eden saldırı karşısında, alınan emniyet tedbirleri ile güçlükle kurtarılabilmişlerdir.

Pazartesi gecesi İmam - Hatip Okulu eski öğretmenlerinden Ali Rıza Başaran, Demirci İlköğretmen Okulu öğretmenlerinden Arif Kamil Önder ve Lise öğretmenlerinden Tevfik Tortamış ile öğrenci İbrahim Emre, ılkokul öğretmeni Rıza Konuralp ve ilçe halkından Osman Zeki Evronos arasında çıkan tartışma karakola aksetmiştir.

Tartışma, öğretmen Ali Rıza Başaran'ın komunistlikle suçlandığı fakat beraat ettiği davada öğrenci İbrahim Emre'nin aleyhte şahitlik yapması nedenine dayalı olarak çıkmış, kavga haline dönüştükten sonra da taraflar bir anlaşmaya varamadıklarından geceyi Emniyet Amirliğinde geçirmişlerdir.

Kışkırtılmış kalabalığın saldırısı

Salı sabahı Adliyeye götürülmekte olan üç öğretmene, 500 kişilik kışkırtılmış bir kalabalık saldırmış, ellerine geçirdikleri taşları öğretmenlere savurmuşlardır. Öğretmenler ancak takviyeli polisle adliyeye götürülebilmişlerdir. Adliye binasını da saran saldırganlara karşı askeri yardım istenmiştir. Saldırgan gurup üç öğretmenin arkadaşı olduğu gerekçesi ile kahvede oturmakta olan Ahmet Çöpçü'ye de saldırmışlar, kahvenin camlarını kırmışlardır. Kışkırtılan kalabalık öğretmenlerin saçlarının kesilmesini istemiştir. Öğretmenlerse, «Komunistlik saç ve favori ile oluyorsa, çağırın bir berber de kessin saçlarımızı» demişlerdir. Hemen getirilen berber, öğretmenlerin saçlarını kalabalığın gözleri önünde kesmiştir.

Olayın büyümesi üzerine, Manisa Valisi Vefik Kitapçıgil Demirciye gitmiş, Manisa Emniyetince de Demirciye takviye gönderilmiştir. Öğretmenler askeri araçlarla Salihli'ye götürülmüşlerdir.

teknik güç 'e Mektuplar..

D. Ç. PROJE KONSTRÜKSİYON MÜDÜRLÜĞÜ ELEMANSIZ KALIYOR

Karabük Demir ve Çelik İşletmelerinin bünyesini teş kil eden otuzu aşkın teknik müdürlükler arasında sessiz sedasız yıllardır faaliyet gösteren bir Müdürlük var: «Proje Konstrüksiyon Müdürlüğü.»

Mazisi Fabrika temellerinin atıldığı güne dayanan ve pek tabii o tarihte (1937) bu isim altında çalışmayan Büro, seneler geçtikçe bir çok gelişme göstermiş ve bugünkü şeklini almıştır.

Makina Konstrüksiyon ve Çelik Konstrüksiyon bölümlerini ihtiva eden bu Müdürlükte 50'ye yakın teknik ressam, konstrüktör, ve baş konstrüktör çalışmaktadır.

Makina Konstrüksiyon bölümü fabrikanın dahili ihtiyacını (tamir, yenileme, yedekleme işleri) karşılamakta ve Çelik Konstrüksiyon bölümü ise Fabrika da hilinde yapılan tevsiat dışında Türkiye sathında eserler vermektedir.

Çelik Konstrüksiyon olarak bütün mühendislik hizmetleri Müdürlükçe hazırlanan işler meyanında önemli olanlar şunlardır:

1. Ereğli Demir Çelik Fabrikaları T. A. Ş. - Atölye Binaları -
2. Mannesman ve Sümer bank Boru Endüstrisi T.A. Ş. -Fabrika Binaları-
3. M. K. E. Kırıkkale -Vasıflı Çelik H. Hane Binaları-
4. Turizim ve Tanıtma Bakanlığı -Uzun Dalga Erzurum Radyosu Anten direkleri-
5. İskenderun Süperfosfat Fabrikası - Ambar Binası -
6. Türkiye Şeker Fb. A. Ş. -Ankara Makina Atölyesi Binası-
7. Yarımca Seramik Fb. -Esas Fabrika Binası-
8. Karayolları Genel Müdürlüğü- Kız. Ereğlisi Gülüç Köprüsü-
9. M. K. E. Kırıkkale — Dişli Atölyesi Binası-
10. Deniz Kuvvetleri Komutanlığı -Mersin Tersanesi Makina Motor ve Tekne Fabrikası-
13. T. P. A. O. İzmir Rafinerisi -Malzeme Ambar Binası ve Atölye Binası-
12. K. K. Komutanlığı - Arifiye ve Kayseri Palet ve Tank Yenileştirme Fabrikaları-
13. Bayındırlık Bakanlığı Demiryolları ve Limanlar İnşaat Reisliği -Gebze-Arifiye çift-hat köprüleri-
14. Harita Genel Müdürlüğü -Ankara Güvercinlik Uçak Hangar Binası-
15. P.T.T. Genel Müdürlüğü -Telsiz Kuleleri-
16. Türkiye Zirai Donatım Kurumu -Adapazarı Pulluk Uç Demiri Atölye Binası-
17. Petro Kimya A.Ş. -Yarımca Kimyevi Madde Ambar Binası-

On Sene gibi kısa bir zamanda yukarıda belirtilen Çelik Konstrüksiyon Yapıları her türlü Mühendislik Hizmetleri dahil meydana getirenler sayıları hiç bir zaman hiçbir devrede 5'i geçmeyen İnşaat Mühendisleri olmuştur.

Ücret politikası yüzünden günden güne kıymetli elemanlarını (Gerek tecrübeli Mühendis ve gerek Konstrüktör Ressam) kaybeden bu Müdürlük, son zamanda çalışamaz hale gelmiştir.

Temennimiz, Türkiye çapında eserler veren ve mazisi eskiye dayanan bu mütevazı Müdürlüğün yaralarına bir an evvel el basılma sı ve eski günlerini yeniden yaşatabilmesi için yardımların esirgenmemesidir.

Karabük D.Ç. İşletmeleri
Proje Konstrüksiyon
Müdürlüğü
Etüd Proje Bürosu Şefi
MUTAHHAR YUMLU

FAYDALI OLACAK

Sayın İzzettin Silier

Neşrine başladığınız şube yayını için tebriklerimi sunarım. Hayırlı ve ömürlü olmasını dilerim. Meslek dağlara yazma fırsat ve imkânı vermeniz onları yazmaya teşvik edecek, muhakkakki faydalı olacaktır. Başarılar dileği ile hürmetlerimi sunarım.

Saygılarımla

Y. Müh. Nurhan Motugan
Müdürdar Cod. 87/5
Kadıköy

Hakların savunulması mutluluk verici

Sayın Silier

İnşaat Mühendisleri Odası İstanbul Şubesi tarafından yayınlanan «Teknik Güç» adlı dergiyi aldım. Teşekkür ve tebrikler. Teknik elemanların ve özellikle İnşaat Mühendislerinin hak larını savunmanız ve görüş lerini kamu oyuna yansıtmanız mutluluk verici. Tutuk evinde bulunduğum süre gönderi̇menizi rica ederim. Yönetim kurulunda yer alan arkadaşların Türkiye Teknik Gücünü ve mil li kaynaklarımızın gelişmesi için yaptığı çalışmaların yankılarını gazetelerden izliyorum. Bütün üyelere başarılar dilerim.

Dr. Sedat Özkol
1. nolu Askeri Tutuk Evi
Mamak - Ankara

Birim fiat listesi yayınlanmalı

İNŞAAT MÜHENDİSLERİ ODASI İSTANBUL ŞUBESİ ADINA
Sayın İzzettin SİLİER.

İnşaat Mühendisleri Odası İstanbul Şubesinin çıkartmakta olduğu «TEKNİK GÜÇ» adlı yayını orga nını en iyi dileklerimize ve mes lektaşlarımıza hayırlı olmasını dileriz.

1972 yılı Rayiç cetveli ekini almış bulunmaktayız. Bilhassa kara ve küçük şehirlerde bulunan çok güç olması sebebiyle mümkünse Birinci Fiat listesininde aynı şekilde yayınlanmasını arzu etmekteyiz.

Saygılarımla.

İLHAN BAKİ

SAHİBİ:
İnşaat Mühendisleri Odası İstanbul Şubesi Adına.
IZZETTIN SILIER
Sorumlu Yazı İşleri Müdürü:
ŞÜKRAN KETENCİ
ADRES:
Halaskârgazi Cad. No. 35 Kat 1 Harbiye/İstanbul
Tel : 48 36 42 / 47 96 57
DIZGI VE BASKI :
MURAT MATBAACILIK KOLL. ŞTİ.
Çatalçeşme Sk. Fırat Han. No. 30 Cağaloğlu - IST.
Tel : 27 45 71
FIYATI : 1 TL. Bütün üyelere parasız gönderilir.
15 GÜNDE BIR ÇIKAR

Mühendislik çıkmazında bir yolun özlemi

Bugün teknikte eleman işsizliğinden bahsedip, bunlar için gerekli çareler arayıp duruyoruz...

Mesele sarih olarak ortadadır. Mühendislik sahalarında artık kendi kabuğumuzu yırtmanın zamanı gelmiştir. Bununla şunu demek istiyorum: Devletin önderliği altında (ki bugün için bu böyle mümkün) dış sahalar da mühendislik işleri arayacağız ve bunları yurdumuzda inkişaf eden potansiyel teknik güce yaptıracağız. Genç nesle bunun bir gelir yolu olduğunu aşılayacağız. Kanun, tüzük, yönetmelik ne varsa buna göre yeniden düzenliyeceğiz. Böylece; neslimizin tarihler öncesi tatbik ettiği sistemi, biz bugün örnek alarak ilerlemiye devam edeceğiz. Bünyemizdeki küçük işleri yeni yetişenlere, yetişmişlere uygun büyük işleri yetişmişlere vermekle, onların ileri, daha ileri gitmelerini dolayısıyle yurt sathının dışına taşmış gurur verici teknik bir güç görmekle iftihar edeceğiz.

Neden, bugün bir ömür ve milyonlarca milli servet harcanarak meydana getirilen Türk Mühendis emeği ihracı için yollar aranmıyorda, mühendisin yurt dışına çıkması için adeta zorlayıcı şartlar meydana getiriliyor.

Mesele gayet basit; Bugün yabancı ülkelerin bir çoğunda, okulu yeni bitirmiş bir teknik eleman, ken di yurdunda iş yapmazdan önce, ait olduğu firma onun eline bir pasaport verip sürüyor dünya piyasasına, sizinle o firmanın tek temsil cisi ve yetkilisi olarak konuşuyor, teklifler veriyor teklifler alıyor, netice itiba riyle daha gençliğinde nerde ne var öğreniyor. Alabildiği işi başlıyor yapmıya... nasıl mı yapıyor; gidiyor falanca memlekete (daha önce nerde ne ucuz biliyor) biz şurada şunu kuracağız, bize makinalarınızı uzun vadeli verirmisiniz, makina stoku için yeni pazar bulma çabası içinde olan ülke imalatçısı teretdütsüz evet diyor, demiyede mecbur, zira mal elinde kalacak... Böylece sırtında ağırlığı hissetmeden mali rizikoyu başkalarına yükleyerek bir fiske ile işi yapmış görünü yor. Makinası falan memleketten, projesi falan mem leketten, sözüm ona idari ve teknik yardım kendilerinden.

... Ve böylece dünyanın dört tarafına yayılan bu gençler, geleceğin kurt sanayiicileri ve teknik iş adamları olarak başka sahalara dağılıyorlar.

Bizde genç bir şahsa böy le imkânlar tanınsın, iş pasaportu verilsin biraz hayal mahsulü; neden... bunuda siz cevaplandırınız... neden?

Netice: İktisadi devlet kuruluşları veya resmi kuruluşlar, veyahut elinde ge niş sermaye ve teknik eleman bulunduran kuruluşlar yurt dışında iş imkânları arayıp, yurtta mevcut potan siyeli eritme yoluna gitmeli dirler.

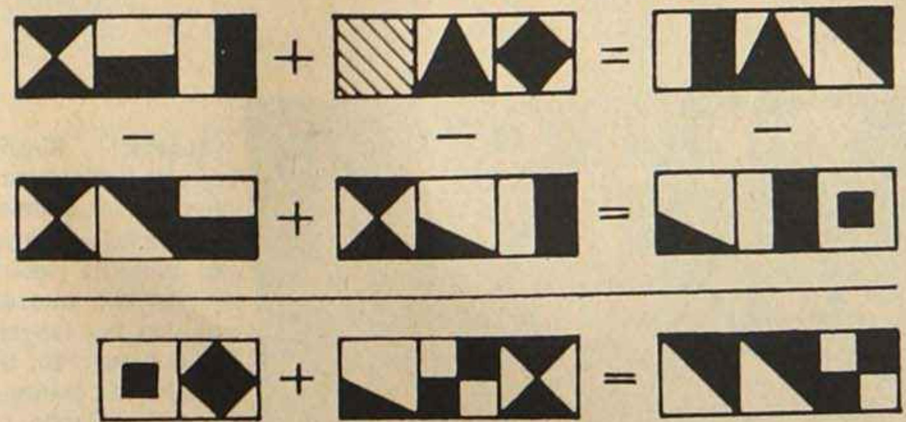
ASIM GÜRALP
İnş. Y. Müh.

KİM NEREDE ?

İSTANBUL DEVLET MÜHENDİSLİK VE MİMARLIK AKADEMİSİ :

Prof. Vakkas Aykurt (İnş. Yük. Müh., Prof. Orhan Ünsaç (İnş. Yük. Müh.), Prof. Yusuf Berdan (İnş. Yük. Müh.), Prof. Hayrettin Dönmezer (İnş. Yük. Müh.), Prof. Ziya Baban (İnş. Yük. Müh.), Prof. Besim Yüksel (İnş. Yük. Müh.), Prof. Menmet Bilge (İnş. Yük. Müh.), Prof. Halit Demir (İnş. Yük. Müh.) Doç. Dr. Ergun Toğrol (İnş. Yük. Müh.), Doç. Yılmaz Muslu (İnş. Yük. Müh.), Doç. Dr. Nevzat Kor (İnş. Yük. Müh.), Doç. Gör. Muammer Aşkın (İnş. Yük. Müh.), Öğ. Gör. İlhan Ayata (İnş. Yük. Müh.), Öğ. Atillâ Konrat (İnş. Yük. Müh.) Öğ. Gör. M. Ali Saraylı (İnş. Müh.) Öğ. Gör. Şemsi Güneşsoy (İnş. Yük Müh.), Öğ. Gör. Süleyman Maden (İnş. Yük. Müh.), Öğ. Gör. M. Fikret Bilge (İnş. Yük. Müh.), Öğ. Gör. Altay Gündüz (İnş. Gör. Mehmet Palamutoğlu (İnş. Yük. Müh.), Asistan İrdesel Göğüş (İnş. Yük. Müh.), Asistan Orhan Pandül (İnş. Yük. Müh.), Asistan Sinan Çağdaş (İnş. Yük. Müh.), Assitan Necati Erşen (İnş. Yük. Müh.), Asistan Zafer Öztürk (İnş. Yük. Müh.), Assitan Behzat İşçimen (İnş. Yük. Müh.), Asistan Kemal Ayrancı (İnş. Yük. Müh.), Assitan Veyiş Ceylân (İnş. Yük Müh.), Asistan Mehmet Yücei (İnş. Yük. Müh.), Asistan Hüseyin Göncü (İnş. Yük. Müh.), Asistan Dinçer Topacık (İnş. Yük. Müh.), Asistan Sabahattin Uç (İnş. Yük. Müh.), Asistan Timurcan Gürsoy (İnş. Yük. Müh.), Asistan Altan Lâçin (İnş. Yük. Müh.), Asistan Fevzi Kantar (İnş. Yük. Müh), Asistan İlhan Berktay (İnş. Yük. Müh.), Asistan İbrahim Ekiz (İnş. Yük. Müh.), Asistan Zekeriya Polat (OInş. Yük. Müh.), Asistan Mehmet Tufan (İnş. Yük. Müh.).

BİLMECE KÖŞEMİZ

Derleyen :
ERDEM TEKİN

GEÇEN SAYIDAKİ BİLMECENİN ÇÖZÜMÜ

953 — 644 = 309
578 — 416 = 162
375 — 228 = 147

Yan ödemeler teknik eleman sorununa çözüm getirmiyor

(Baştarafı Sayfa 1 de)
nik elemanların sorunu büyük ölçüde bu kanun kapsamına alınmaları ile başlamıştır. Ve gerçek olan şu ki, sorunlarının çözümü yine bu kanunun kapsamından çıkarılmaları ve ayrı bir Teknik Personel Kanunu ile mümkündür.

PERSONEL DAİRESİ DEĞİŞMELİ

Teknik elemanların geçim sorunlarının başlıcalarının en önemli yaratıcılarından biri Devlet Personel Dairesi olmuştur. Çünkü Devlet Personel dairesinin kuruluşu yanlıştır. Sevk ve idare görev ve yetkisi olan Devlet Personel Dairesi Heyetinde yatırımcı bakanlıkların hiçbir temsilcisi yoktur. Bürokratlardan oluşmuş bir daireden, teknik eleman sorununa çözüm beklemek, elbette böyle sonuç verir.

KEBAN VE AVUKAT

Teknik personel sorununu anlıyamamış, milli teknolojimizin geliştirilmesinin önemini kavrıyamamış bir siyasi zihniyetten, yönetici kadroların tutumundan da bir küçük örnek verelim: Devletin kadrosuz memur çalıştırabilmesi konusunda açıklama yapan bir yetkili, Keban Barajı istimlakleri için avukat tutamadıklarından yakınmaktadır. Şüphesiz çözümü gereken bir sorun, fakat Keban'da Türk teknik gücünün değerlendirilememesi sonucu yabancı teknik uzmanlar ve yabancı projeler yoluyla uğranılan kayıplar yanında ne ölçüde önemli acaba..?

Anketimize katılın

(Baştarafı Sayfa 1 de)
gerekse eskiden proje büro su sahibi olarak hesaplanmasında ana unsurlardan biri oldukları işleri bize bildirmelerini rica ediyoruz. Bu işlerin isminin, keşif tutarının, hazırlanma tarihinin ve diğer özelliklerinin belirtilmesi gerekmektedir.

TÜRKİYE MÜHENDİSLİK HİZMETLERİ ORGANİZASYONU İÇİN ANKET FORMU

A. ANKETE İŞTİRAK EDENİN

Adı ve Soyadı : ....

Bitirdiği yüksek okul: ....

Mezuniyet tarihi : ....

Şimdiki işi: ....

Adresi : ....

B. GENEL GÖRÜŞLER

1. Mühendislik hizmetlerinin ulusal teknik güce dayanılarak yapılabileceğine inanıyor musunuz?
   - ☐ Gereğinde yabancı uzman müşavir kullanılarak bütünüyle
   - ☐ Yarıyı aşkın bir kısmını
   - ☐ Az bir kısmını
2. Proje bürolarımızı bir araya toplayacak bir organizasyon. işlerin yabancılara verilmesi sorununa çözüm getirecek midir?
   - ☐ Çok faydalı
   - ☐ Desteklenirse belki
   - ☐ Fayda sağlamaz
3. Bu organizasyona Odalar dışındaki kamu kuruluşlarının katılması sizce şart mıdır?
   - ☐ Şarttır
   - ☐ Olmasa da olur
   - ☐ Dışta tutulmalı
4. Odalarımız iştirak etmeli midir?
   - ☐ Şarttır
   - ☐ Olmasa da olur
   - ☐ Dışta tutulmalı
5. Kuruluş kâr gayesi gütmeli midir?
   - ☐ Şarttır
   - ☐ Olmasa da olur
   - ☐ Hayır
6. Kuruluş alacağı işleri sürekli kadrolarına mı yaptırmalı?
   - ☐ Sürekli kadrosuna yaptırmalı
   - ☐ Ortaklarına iş taksimi
   - ☐ Her iş için geçici teşkilatlanma

C. ŞEKİL VE YÖNETİM

1. Kuruluş sürekli bir anonim şirket şeklinde mi olmalı?
   - ☐ Anonim şirket
   - ☐ Özel ortaklık
   - ☐ Derneğimsi bir örgüt
2. Odalar dışında kamu kuruluşlarının yönetime iştirak şekli ve oy nisbeti nasıl olmalı?
   - ☐ Büyük çoğunluk
   - ☐ Yarı
   - ☐ Azınlık
3. Odaların bu kuruluşta oy nisbeti ve yönetimdeki durumu nasıl olmalı?
   - ☐ Büyük çoğunluk
   - ☐ Yarı
   - ☐ Azınlık
4. Proje bürolarının yönetimde oy nisbeti nasıl olmalı?
   - ☐ Büyük çoğunluk
   - ☐ Yarı
   - ☐ Azınlık
5. Kuruluşta proje bürolarımızdan hangileri önemli rol sahibi edilmelidir?
   - ☐ Yalnız büyükleri
   - ☐ Varlık gösterenler
   - ☐ Bütünü

Teknik eleman

(Baştarafı Sayfa 1 de)
men, Maliye Bakanlığı ve Devlet Personel Dairesinin bazı çevrelerine bu işin önemini kabul ettirmek mümkün olamadı. Başbakan Nihat Erim'in de müteaddit vaadleri, netice vermedi.

Bu işin mali yönünün çok yüksek olacağı iddiaları bugünkü gibi, o zamanda vardı. Bayındırlık Bakanlığı için o zaman yaptırdığımız bir hesaba göre, bu yan ödemeler, yılda 36 milyon lira tutmaktaydı.

Melen Hükümetinin özel olarak programda teknik elemana değinen bir kısım yok. Yalnız, Hükümet programında «Doğu ve Güneydoğu Anadolu bölgelerinde inşaat mevsiminin uzatılmasını sağlıyacak teknik tedbirler alınacak» deniyor. Her şeye rağmen sorunun öncelikle çözümlenmesi gerektiği kanısındayım.

Üniversite reformu

(Baştarafı Sayfa 8 de)
«Bu haliyle 12 mart öncesi olaylarına ciddi bir teşhis konmadığı ve sorunu çağdaş anlayış ölçüsünde ele almıyan, sadece duygusal ölçüler içinde kalan bir tepki kanunu niteliği taşıdığı fikrindeyim» demiştir.

Öktem konu ile ilgili olarak yaptığı bir açıklamada, şöyle devam etmiştir:

Yeni tasarıda

tam zaman çalışma; öğretim üyelerinin memurların tabi olduğu rejime uydurulması şeklinde. Öğretim üyelerinin üniversite dışı çalışmaları eski ölçüleri içinde sürdürülebilecek. Üniversite içi denetimde; eskisi gibi yönetim kurulları hem icracı hem denetleyici durumda, sadece Anayasa'da yapılan değişikliğe uyularak devletin gözetim ve denetimi ilâve edilmiş. Yönetime katılmada ise öğrencilere hiç yer verilmemiş.»

Tüm - Kur'un

(Baştarafı Sayfa 2 de)
usulden pek te olumlu bir sonuç alınamamıştır.

Şu halde mühendislik hizmetlerinin hızlı bir şekilde gelişmesi ve böylece kendi öz teknolojimizi yaratarak onu sürekli bir ilerleme için de dinamik halde tutabilmemiz, bu alandaki faaliyetleri Devlet eliyle yeniden düzenlemeye bağlı kalmaktadır.

Erişme kontrollu Karayolları

(Baştarafı Sayfa 4 te)
kân Bakanlığı ile Bayındırlık Bakanlığınca tanzim edilecek tüzük ve İmar ve İskân Bakanlığınca yapılacak yerleşme planları ile sağlanır. Tüzüğe ve yerleşme planlarına aykırı inşaat yapılamaz. Aykırılığı Karayolları Teşkilatınca tespit edilen yapılar genel zabıta nezaretinde Karayolları Teşkilatınca bertaraf edilir.

Madde 10 — Karayolları Genel Müdürlüğünden izin alınmaksızın erişme kontrollu karayolu sınırları içinde ve sınırlarında her hangi bir toprak hareketi, inşaat ve tesisat yapılması yasaktır. Karayolları inşaat ve tesislerine vaki müdahale ve zararlar zabıtaca bertaraf edilir ve bu işler için yapılan masraflar, sebep olandan tahsil edilir.

Madde 12 — Bu kanunla kısıtlanan, yasaklanan işler ve hareketleri yaptıranlar ile yola giren hayvan sahipleri 5 TL. sından 1.000 TL. sına kadar hafif para cezası ve 5 günden 30 güne kadar hafif hapis cezasına çarptırılırlar.

Metropoliten şehir sorunları

(Baştarafı Sayfa 3 te)
lerince parselâsyon ifraz ve tescilleri yapılmaktadır.

8 — İmar kanununun 47. maddesine göre belediye hudutları ile tayin edilen mücavir sahalar içindeki gayrimenkullerin, İmar mevzuatına uymaksızın özel surette parselâsyonu ve aplikasyonu yaptırılarak tapuya tescil olayı büyük bir hızla çoğalmakta ve bu parseller üzerine de mevzuata aykırı olarak gelişi güzel yapılar yapılmaktadır. İmar ve İskân Bakanlığının Valiliklere ve Devlet Bakanlığının Tapu ve Kadastro Genel Müdürlüğüne yazdıkları yazılara rağmen bu aykırı uygulamaların önüne geçilememektedir.

9 — İmar kanunu ve İmar Nizamnamesinde İstanbul gibi çok yönlü özellikleri bulunan metropoliten şehirler için yeterli hükümler yoktur. Hazırlanan tip, yetersiz yönetmeliklerle tarih, kültur ve tabiat değerleri korunamamaktadır.

10 — İlgili mercilerin yaptıkları çalışmalarla meydana gelen kanunların ilgili maddeleri ve zabıta, sağlık, yangın, toplantı, iş ve imalât yerleri, orman, sivil savunma, trafik gibi konulara ait hükümleri ile uygulama şekillerini belirleyen yönetmelikler birbirleriyle çelişmeli ve yetkilere tecavüzlüdür.

Bu nedenlerle günlük imar uygulamalarının ve mahalli idarelerin baskısı dışında kalabilecek bir plânlama, uygulama ve kontrol kuruluşuna ihtiyaç olacağı kanısındayız.

Sosyal Sigortalar Kurumu İnşaat işçilerimizi

(Baştarafı say. 1. de)
ayrıca Kurumun tayin ettiği fahiş nisbetleri doldurmak üzere, gecikme zamdı, faizli, icra inkâr tazminatlı, ücreti vekâletli bir haraç vermekle yükümlü tutulmaktadır. İşin en acıklı yönü, inşaat işçileri bahane edilerek alınan bu paralardan, inşaat işçilerinin hiç faydalanamamasıdır.

Sosyal Sigortalar Kurumunu ellerinde tutan bürokrat kadro, avukatlar, sanayi işçileri bu durumdan faydalanan zümreler olduğu için, tamamen kanunlarımıza aykırı olarak yaratılan, bu duruma kimse dokunmamaktadır. Sosyal Sigortalar Kurumu bugün inşaat işverenlerinden miktarı milyonlara varan alacak davalarının peşindedir. Sistemli bir karşı mücadele başlatılmadığı takdirde bu milyonlara yeni milyonlar eklenecektir.

Sosyal Sigortalar Kurumumuz daha ziyade sanayi işçilerimize uygun bir nizam getirmiştir. İnşaat işçilerinin özelliklerini göz önünde tutup, söz temsili, avukatlar gibi ayrı bir zümre halinde düzenleme yapmak gerekir. Bir gün için iş yerine gidip çıkan bir işçiye, «üç nüsha işe giriş bildirgesi» «nüfus cüzdanı sureti» «dizi pusulası» «sicil kartı» «puantaj» ve «on unsuru tamam bordro» tanzimi gibi şartları bulunan bir sistem yürümez; parası» açıktan» ödenir.

İnşaat işvereni için ise, tüzük ve genelgelerle maliyetin % 2 sine işçilik primi ödeme esası konmuş bulunmakta, bunun hiç bir şekilde % 14 den aşağı düşemiyeceği ayrıca hükme bağlanmış bulunmaktadır. Halbuki özellikle bina inşaatlarının büyük kısmı artık Bağ - Kur'a bağlı olması gereken esnaflar, veya doğrama atölyeleri, tesisat firmaları gibi, kendi çalıştırdıkları işçilere esasen ayrı iş yeri olarak prim ödeyen yerler, tarafından yapılmaktadır. Belirlenen % 20 - 14 nisbetleri hiç bir gerçeğe uymamaktadır.

Şubemiz çalışma programında bu konu ele alınmış bulunmaktadır. Şahsen «Tüzük» ün iptali için Danıştayda dava açmak hazırlığı içindeyim. Üyelerimiz, inşaat işlerimizden haraç aktarılması, neticesini veren bu durumdan kurtulmanın mücadelesinde bizi desteklemelidirler.

Devlet Planlama Teşkilatının işleri

Yabancı teknik personelin Türkiye'ye yerleşmesini sağlıyacak nitelikteki «Yatırımları Teşvik Tasarısının» hazırlayıcısı Devlet Planlama Teşkilatının çabaları bukadarla bitmemektedir... İşte Devlet Planlama Teşkilatının zihniyetini ortaya koyan bir başka örnek... Plancılarımızın Türk teknik elemanını ve milli projelerimizi en doğrusu teknolojimizi hedef alan çabalarından birinin hikâyesi aşağıda verilmektedir...

27 Mart 1970 tarihli Gazetede Bakanlar Kurulunun «proje ihale usulüne dair esaslar» yürürlüğe giriyordu. Karar, Yüksek Planlama Kurulunun 2/3/1967 tarih ve 10 sayılı raporunun kabulü ve 91 sayılı Devlet Planlama Teşkilatı kuruluş kanununun 15. maddesine göre Bakanlar Kurulunca alınmıştı.

7/117 sayılı kararnamenin 1. maddesinde şöyle denilmektedir; «Bu esaslar kamu kuruluşlarının yerli ve yabancı müşavirlik, mühendislik, mimarlık firmalarına yaptıracakları (planlama, fizibilite etüdleri, hertürlü proje ve etüdler... ve bunlara benzer diğer müşavirlik, mühendislik, mimarlık, şehircilik hizmetleri) nin ihale usulünü ihtiva eder. Yine bu kararnamenin 3. maddesinde, «Genel bütçeye dahil daireler ile katma bütçeli daireler ve bunlara bağlı döner sermayeli kurumlar ve iktisadi devlet teşekkülleri yukarda 1. maddede sayılan meslek hizmetlerinin ihalelerini bu esaslara göre yürütürler» denilmektedir.

Bu kararname halen yürürlüktedir ama kararnameye uyan kuruluş kalmamıştır. Her kurum kendi keyfince bir ihale yolu tutturmakta, bu arada yabancı ortaklı müşavirlik firmalarının beslenmesi ihmal edilmemektedir.

Bu Nasıl Proje İhalesi?

7/117 sayılı kararnameye hiç olmazsa fikir babası olan D.P.T. nin uyması beklenir. Oysa D.P.T. ihale usulleri icad etmekle meşguldür. Işte örneği:

DEVLET PLANLAMA TEŞKİLATINCA İHALEYE ÇIKARILAN YATIRIM ÖNCESİ ARAŞTIRMALAR

YATIRIMIN KONUSU : YERİ :

MEYVE SUYU VE KONSERVE
ORMAN ÜRÜNLERİ
PAMUK İPLİĞİ
SOĞUK HAVA DEPOSU
YEM FABRİKASI
TAVUKÇULUK
DENİZ ÜRÜNLERİ VE BALIK DONDURULMASI
CIVATA
BORON ÜRÜNLERİ

Bu ilan mayıs ayı başlarında yayınlandı. İhale şekli 7/117'ye kesinlikle aykırı. 7/117 sayılı kararnameye göre meslek kuruluşlarından liste istenilmeliydi. DPT geçici teminat istiyor. Kararnamede ise böyle bir bahis yok. Yine aynı kararnameye göre, iş için gerekli teknisyen-ay miktarlarını firmaların bildirmesi gerekirken, D.P.T bunu peşin olarak bildirmiş oluyor. D.P.T yetkilileri 24900 sayılı kanuna bağlı olmadıklarını söyleyebilirler. Ama 2490 sayılı kanunu tabi olmamak Hükümet kararnamelerine, onu da bırakın kendi düzenlemelerini dahi hiçe sayacak bir uygulama içine girilmesini mazur gösteremez.

Bu Plan Başka Plan..

Teklif veren firmalar arasında birinciler seçilince plancıların planı açığa çıkmış oldu. Ünlü! ve de yabancı ortaklıklı bir firma teklif verdiği 6 konudan beşinde birinci, birinde de ikinci seçildi. Milli bürolara yine «nalları toplamak» düşüyordu.

Tabii işin kokusu çabuk çıktı. Keskin bürokrat planlama takımı hemen ürküverdi. Attığı bu cesur adımı geri almaya çalıştı. Bunun için alelacele imzasız, damgasız birer teksir kâğıdı ile sıralamaya giren bütün firmalar, acele fiat teklifi vermeye çağırıldı. Böylece plancıların planlama ihalesi bütün ince planlara rağmen tam bir keşmekeş haline geldi. Şimdi işin hangi esasa göre yapılacağı belli değil ama sonunda Ünlü! ve de yabancı ortaklıklı firmanın bazı tatlı karlara konacağını tahmin etmek de güç değil..

ÜNİVERSİTE REFORMU ÇIKMAZDA

Üniversite reformu ile ilgili çalışmalar komisyonlar da çıkan sert tartışmalar ve tasarının reform niteliğini yitirmesi sonucu bir çıkmaza girmiştir.

Milli Eğitim Bakanı Sabahattin Özbek'le, AP'li eski bakanlardan Orhan Oğuz üniversite reform tasarısının görüşüldüğü alt komisyonda sert bir dille tartışmışlardır. Orhan Oğuz komisyon üyeliğinden istifa etmiştir. Öte yandan Meclis Eğitim Komisyonu üyesi es ki Milli Eğitim Bakanlarından CHP'li Dr. İbrahim Ök tem tasarının, gerçek reform niteliği taşımadığı gerekçesi ile, Hükümetçe komisyondan geri alınmasını istemiştir.

Öktem, komisyondaki açıklamasında, tasarının genel gerekçesinde yer alan bazı reform ilkelerinin maddelerde sadece başlık olarak konduğunu söylemiş,

(Devamı Sayfa 7. de)

